

MUSU VISUOMENĖJE

VLIKo atstovai Valstybės Departamente

Pereitos savaitės gale VLIKO pirmininkas M. Krupavičius ir Vykd. Tarybos pirmininkas V. Sidzikauskas lankėsi State Departmente, Washington, kur juos priėmė Europos skyriaus vedėjas Hickerson. Jis pareiškė, kad kalba Valst. Sekretoriaus D. Achesono vardu. D. Acheson tuo metu turėjo spaudos konferenciją.

VLIKO atstovai įteikė memorandumą, kuriame išdėstomas visas Lietuvos klausimas ir lietuvių tautos pažeistos teisės, kurios turėtų būti atitaisytos.

Ir Hickerson pakartojo tuos pačius žodžius, kad... vyriausybės nusistatymas dėl Lietuvos nėra pasikeitęs. Tai, žinoma, gerai, kadangi tas nusistatymas iš esmės geras, tik gal per daug pasyvus...

BALFo direktorių posėdis

Vasario 5 d. New Yorke įvyko BALFo direktorių posėdis, kuriame dalyvavo 18 direktorių ir net 22 svečiai, su M. Krupavičium ir V. Sidzikausku priešakyje.

Pirmininkas galutinai įtikino abejojančius direktorius, jog taisyklės reikalauja, kad BALFo direktoriai būtų USA piliečiai. Tad vieton atsistatydinusių ne piliečių direktorių patvirtinti Juozas Ginkus ir Juozas Glaveskas, abu iš Brooklyn, N. Y.

Posėdyje iškilo nepasitenkinimo, kodėl kai kuriuos klausimus sprendžia pirmininkas savo nuožiūra. Kadangi tačiau su visa valdyba pasitarti pirmininkas dažnai negali, tai sarta, kad BALFe bus Vykdomasis Komitetas, panašus kaip ir Amerikos Lietuvių Taryboje, kuris susidės iš keturių asmenų: kun. dr. J. Končias, A. S. Trečioko, J. Žilinsko ir A. Devenienės.

A. Devenienė ligi šiol nebuvo valdyboje, bet pittsburghietis Pivaronas atsistatydino iš vice pirmininko vietos ir užleido tą vietą A. Devenienei. Tiesa, pačioje pradžioje A. Devenienė ir buvo numatyta į tą vietą valdyboje, bet tada ji atsisakė, kadangi buvo renkama į Imigracijos komitetą, kuriame ji yra pirmininkė.

Aukų rinkimui nutarta pasinaudoti Worcesterio lietuvių pavyzdiniu planu.

Nauji BALFo blankai

BALFas jau pasigamino naujus blankus tremtinių atskievietimo garantijoms, kurie esą suderinti su visomis taisyklėmis ir tinka vartoti per bet kurias organizacijas arba tiesiog per DP komisiją.

Tautininkų Centro posėdis Brooklyne

Vasario 5 dieną Brooklyne įvyko Am. Lietuvių Tautininkų Centro posėdis, kuriame tartasi rengiamo tautininkų srovės seimo reikalais. Pasitarime šalia vietinių dalyvavo ir A. Ollis iš Chicago. Dalyvavo ir neseniai iš Paryžiaus atvykę B. Raila ir St. Mackevičius.

Posėdyje plačiai nagrinėtas bendro tautininkų srovės organizacijų statuto projektas, kuris turės būti pasiūlytas būsimam bendram seimui.

Galutinai nusistatyta, kad tas seimas įvyks New Yorke, New Yorker viešbutyje, balandžio 30 ir gegužės 1 dienomis.

No. 6

Kaina 6c.

CLEVELAND, OHIO February-Vasario 11, 1949

(34-ti metai :: 34th year)

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS DIENA

tegu bus lietuvių vienybės ir pasiryžimo diena!

Vienybę parodykime
pasitikėjimu ir parama
visiems aktyviems kovotojams už Lietuvos
nepriklausomybę.

M. KRUPAVIČIUS, Lietuvos pasaulio pusę veikiančio lietuvių tautos balso reiškėjas — Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas

Vienybė

Sunkiausia ir baisiausia lietuvių kova už išsilaikymą ligi laisvės aušros vyksta pačioje tėvynėje. Tos kovos vadų pareikslų čia nėra ir negali būti.

* *

Lietuvos valstybės legalios institucijos, išlikusios nors tik svetimuose kraštuose, yra ne jos palaikai, bet dar neužgesusių jos gyvybė — reikšmingiausia iš visų gyvybių kovoje už tautos teises.

* *

Balsas, kuris laisvame pasaulyje šaukiasi laisvės pavergtai tautai, yra ne emigrantų balsas, o balsas visos tautos, išneštas iš jos kalėjimo.

* *

Atsparumo ir ištvermės galiūnai tėvynėje, Lietuvos valstybės gyvybės sargai ir gavintojai, pasaulio pagalbos šaukiančio tautos balso nešėjai bei laisvėje esančių tautos pajėgų telkėjai — štai trys tautos jėgos ir trys viltys. Jų suderinimas kelyje į vieną tikslą yra svarbiausias mūsų visų vienybės pagrindas. Nesame per turtingi jėgomis ir viltimis, kad bent vieną iš jų paniekintume.

Lietuvos valstybės legaliniai atstovai: S. LOZORAITIS (vidury), laisvoje pasaulio pusėje veikiančios Lietuvos Diplomatinės Kolegijos šefas, priešams užimant Lietuvą Respublikos Prezidento paskirtas Lietuvos ministerių pirmininku ir prezidento pavaduotoju; B. K. BALUTIS (kairėje), Lietuvos pasiuntinys Didžiojoje Britanijoje; P. ŽADEIKIS (dešinėje), Lietuvos Pasiuntinys Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas kreipiasi į mus:

Lietuviai!

JAU penktą kartą minime Lietuvos Valstybės atstatymo — 16 Vasario — šventę, budami atskirti geležine uždanga nu savo Gimtosios Žemės ir net negalėdami susisiekti su Tėvynėje pasilikusiais broliais ir seserimis. Tėvynėje vyksta negailestingas persekiojimas, fizinis Lietuvių Tautos naikinimas ir trėmimas, kuris taip pat reišia nors ir lėta, bet tikrą mirtį tolimose Sibiro taigose. Tada daroma dvidešimtam amžiui, kada tarptautinis teismas pasmerkė nusikaltimus prieš žmoniskumą, kada Jungtinių Tautų Organizacija savo paskutinėje sesijoje priėmė žmogaus teisių deklaraciją ir pasmerkė genocidą. Vasario 16 šventės proga mes siunčiame kovojantiems ir persekiojamiems tautiečiams Tėvynėje ir ištėrime savo gilų brolišką užuojautą, įsipareigodami nenuilstančia energija tęsti kovą ligi pergalės.

Pasaulinės politikos raida vystosi mūsų naudai, mūsų priešių ir užtarėjų skaičius gausėja, papildydamas mūsų pačių kovotojų eiles. Ateitis mums teikia daugiau išsilaikymo vilčių, bet ir šiandien dar nežinome, kada laimėsime ir galėsime grįžti į savo išlaisvintą Tėvynę. Gyvenamasis momentas mums stato visą eilę naujų uždavinių, kuriuos sėkmingai sprendami turime dalyvauti visi, neatsižvelgiant kur begyventume ir kokią pasaulėžiūrą išpažintume.

Sunki ir nelygi Lietuvos laisvinimo kova reikalauja iš mūsų sutelkti visas gyvasias jėgas ir vieningai dirbti. Visi tą darbą trūkstantieji kliuviniai turi būti iš mūsų tarpo pašalinti. Šiandien mes turime ieškoti ne to, kas mus skiria, bet to, kas mus jungia. Tik suburtomis jėgomis veikdami mes laimėsime.

Ieškodami pagalbos Lietuvos išlaisvinimui mums visiems pažįstami, seni ir prietarę politikai yra išvykę į Jungtines Amerikos Valstybes. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas teikia tai misijai ypatingą reikšmę Lietuvos išlaisvinimo darbe. Tos misijos sėkmingumui reikia, kad mes visi ją remtume kuo kas galime. Ypač didelės paramos mūsų delegatams laukiame iš mūsų brolių amerikiečių, kurie visada sunkiomis Lietuvių Tautai valandomis pirmieji atėdavo pagalbon.

Lietuvių Tautos laisvės kova reikalauja nemažai ir materialinių išteklių. Atsirandant vis naujiems uždaviniams Tautos Fondo išlaidos didėja, o pajamos dėl vykstančio tremtinių kilnojimosi mažėja. Vasario 16 šventės proga Vykdomoji Taryba skelbia tradicinį Lietuvos laisvinimui aukų vakų. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas kviečia visas Europoje ir kituose pasaulio kontinentuose esančias lietuviškas organizacijas ir paskirus asmenis aktingai prisidėti prie vajeaus organizavimo ir aukų rinkimo, o visus lietuvius — pagal išgales paremti Tautos Fondą.

Esantieji tremtyje lietuviai skirstosi po visą pasaulį ieškodami laikinės prieglaudos. Šia proga su dideliu dėkingumu minime tuos kraštus, kurių vyriausybės plačiau pravėrė tremtiniams duris ir teikia jiems darbą ir pastogę. Išbarstytų pasaulyje lietuvių jėgos, be jungiančios organizacijos bus menkos. Šioms jėgoms stiprinti kuriamas Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, kuri jungs visus lietuvius. Tat kiekvieno lietuvių šventa pareiga dalyvauti bendruomenėje ir veikliai įsijungti į Lietuvos Tautos kovą prieš jos naikintojus kuo kas gali: gyvu žodžiu, spauda, organizaciniu darbu, materialine parama. Kurdamiesi svetimuose kraštuose mes niekad neturime pamiršti kelio Tėvynėn ir tęsti Lietuvos laisvinimo darbą. Mes turime vengti kelių, kurie veda į nutautėjimą ir kliudo grįžti išlaisvinton Tėvynėn.

Trisdešimt pirmąją Lietuvos Nepriklausomybės šventę mes sutinkame susirūpinimo, susikaupimo ir gedulo ženkle, šaukdamiesi Aukščiausiojo pagalbos ištesėti tą kovą ligi visiškos pergalės. Laimėjimą mums laiduoja mūsų bylos teisingumas. Iš šito kieto bandymo išsėsim užgrūdinti ir neišsenkančiomis jėgomis išlaisvintoje demokratinėje Lietuvoje imsimės atstatymo ir kurybos darbo.

Vardan tos Lietuvos vienybė težydi!

VYRIAUSIAS LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETAS.

Pasiryžimą parodykime
gausiomis aukomis Tautos
fondui, reikalingam
vesti kovai už Lietuvos
laisvę.

V. SIDZIKAUŠKAS, prie Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto veikiančios Vykdomosios Tarybos pirmininkas

Pasiryžimas

Skelbti visur ir visada, kad reikalaujame atstatyti pamintą Lietuvos teises — nėra tušti ir bereikšmiai žodžiai. Kuo daugiau tų balsų, tuo tvirtesnis moralinis pamatas yra visiems žygiams už tas teises. Todėl visi dalyvaukime Lietuvos nepriklausomybės paminėjimuose — padarykime tautos laisvės reikalavimą stipresnį.

* *

Tik lemiamai valandai atėjus tautos dauguma gali ir turi dalyvauti veiksmuose, kuriais baigiama iškovoti laisvė. Paruošiamuose žygiuose veikia tik nedaugelis už visus. Tačiau dažnai reikia, kad ir dabar ne vien žodžiais parodytumėm savo pasiryžimą veikti už tautos laisvę.

* *

Je ne visiems tenka kitais darbais prisidėti prie didžiojo uždavinio, tai kiekvienam yra proga prisidėti prie to darbo, remiant jo finansavimą. Savo pasiryžimams pridėkime regimą patvirtinimą, rimtai sustiprindami Tautos Fondą, kuris turi būti tvirtas visų mūsų jėgų veikimo materialinis pamatas.

ŠIOJE ŠALYJE

PRIE VALSTYBĖS Departamento naujasis Valstybės Sekretorius Acheson sumanė įsteigti derybininkų tarnybą. Į tą tarnybą numatoma paskirti keletą labiausiai patyrusių tarptautinėje politikoje asmenų, kuriems bus duotas ambasadorių laipsnis, ir kurie bus įgalioti dalyvauti įvairiose tarptautinėse konferencijose vietoje paties Valstybės Sekretoriaus.

Tuo būdu Valstybės Sekretorius pats galės nuolat pasilikti savo vietoje. Paskutiniu laiku taip būdavo, kad Valstybės Sekretorius turėdavo būti daugiau užsienioose, negu savo įstaigoje. Ir vis tiek jis negalėjo visur suspėti, kadangi įvairios tarptautinės konferencijos kartais vyksta keliose vietose vienu metu.

Todėl Dean Achesonas nori taip susitvarkyti, kad į pasitarimus siųs kitus asmenis, o pats pasilikis centre, šalia prezidento, ir iš čia visus įgaliotinius diriguos.

PREZ. TRUMANAS sako, kad darbo įstatyme nėra reikalo numatyti "injunction" teisę. Jis mano, kad konstitucija duoda gana galios prezidentui, kad jis galėtų sustabdyti tokius streikus, kurie būtų pavojingi "tautos sveikatai ir saugumui".

Republikonų senatorius Taft sako, kad konstitucijos panaudojimas tokiems reikalams vėly prie diktatūros. Jis sako, kad tokios teisės turi būti Kongreso priimtu įstatymu numatytos, o ne nuo prezidento prižiūros priklausytos.

SEN. TAFT didžiojai, kad galų gale apie du trečdalius ligišolinio darbo įstatymo taisyklių pasilikis naujame įstatyme, ir skaito tai dideliu savo taktikos laimėjimu.

Demokratų grupė Kongrese užginčija, kad taip nebus.

Amerikos Darbo Federacijos vienas kalbėtojas pagrasė Taftui, kad už darbo įstatymą kitais metais apie jį atsimins Ohio darbininkai... Davė supastai, kad jis gali būti ir nebeįrinktas...

KOMUNISTŲ TEISME New Yorke teisėjas Medina pagrasino kaltinamųjų advokatams imtis drausmės priemonių už neleistiną elgimąsi teisme.

ADMINISTRACIJOS REFORMŲ įstatymo projektą Atstovų Rūmai priėmė 356 balsais prieš 9 ir perdavė senatui. Šituo įstatymu norima suteikti prezidentui plačias teises įvykdyti nemažas administracijos reformas. Komisija nurodė, kad vykdančią įstatymą bus žymiai sumažintas administracijos įstaigų skaičius ir bus sutaupta nemaža pinigų.

GEN. EISENHOWER vėl palieka Columbia universitetą maž daug dviems mėnesiams ir vyks į Washingtoną, kur jis pašauktas patarėju prie Armijos štabo.

BUTŲ NUOMOS, kaip spėjama, pakiltų 50-60%, jeigu federalinė kontrolė jų kainoms nebūtų palikta ir sustiprinta.

The Ohio War Relics Commission
Ohio State Museum
COLUMBUS, OHIO

LITHUANIAN WEEKLY
Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio
Subscription per year in advance
In the United States \$3.00
In Canada \$4.00 Elsewhere \$4.50

Entered at Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the act of March 3, 1879.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

PALEIDO IS DARBU

Pittsburgh srityje pastaromis dienomis iš darbų paleista keli tukstančiai darbininkų.

Pennsylvania geležinkelio linija iš savo dirbtuvų paleido apie 2500 darbininkų, kas sudaro apie 5 nuos, visų to geležinkelio darbininkų skaičių.

Paleidimai labiausiai palietė Pitcairn ir Altoona geležinkelio dirbtuves.

Pieno dirbtuvės paleido iš darbų apie 7500 darbininkų; daugiausia iš Lawrenceville ir North Side dirbtuvių, ir New Kensingtone.

Darbai sumažėjo šiaip įvairių pieno išdirbinių dirbtuvėse.

Paleidimas iš darbų sako paeina dėl sumažėjimo užsakyimų, stokos žaliavų, ir metinio inventoriaus surašymo.

Pavasarij, sako, darbai vėl pradės smarkiau eiti.

ZIAURIAI NUŽUDYTA MERGAITE

Vasario 5 d. nuošalioje vietoje prie nuošalios akmenų atmatų kruvos, skersai Ohio upę nuo savo namų, sniege rastas sušales lavonas. 15 metų amžiaus mokinės, Margaretos Bankowskaitės, iš Ambridge, Pa. Ji buvo dingus be žinios devynias dienas, ir tik dabar buvo atrasta vieno darbininko, kuris buvo išėjęs pasivaikščioti su pora savo sūnų. Jis patėmė mergaitės koją kyšančia iš sniego. Apžiūrėjęs ir radęs lavoną, pranešė policijai.

Tyrinėti ėmėsi trijų apskričių ir valstijos policija.

Jos galva buvo sudaužyta sunkiu padargu ir nuplauta dešinė ausis; kūnas apdraskytas ir rūbai suplėšyti.

NORI DAUGIAU PINIGŲ

Allegheny apskrities valdyba pasiryžus sukelti daugiau pinigų savo reikalams. Valdyba nori gauti valstijos legislaturų užgrymą rinkti taksus nuo visų darbininkų gaunamų algų.

Reiškia, prie dabar federalės valdžios taksų, kurie išskaitomi iš algų, dar būtų išskaitytami tikra dalis apskrities taksų.

SELPIAMŲJŲ SKAIČIUS PAKILO

Allegheny apskrityje įvairias pašalpas imančių asmenų skaičius pasiekė 47,065. Iš jų tiesioginiai iš šalpos pasilaiko 7870 asmenų.

Visoje valstijoje pereitą savaitę įvairių pašalpų gavėjų skaičius pakilo iki 331,344 asmenų. Tiesioginiai iš šalpos gyvenančių pasidarė 50,340.

LAIMĖJO \$49,392

ATLYGINIMO

Nasle Margaret L. Rubaker, turinti tris vaikus, laimėjo tėsme atlyginimo \$49,392 už jos vyro, ugniagesio, mirtį septyni metai atgal. Ugniagesys Rubaker žuvo gaisre gesindamas Watson-Standard Co. dažų dirbtuvę po ištikusio sprogdimo.

PHILADELPHIA

BENDRADRABIAUJAME SU KANADIEČIAIS

Montreale, Kanadoje, įsisteigę naujakurių choras. Jo dirigentas kreipėsi į vieną Philadelphiaus veikėją, prašydamas suvežti bent kiek dainų su gaidomis. Šis kreipėsi į kompozitorių J. Žilevičių, Elizabeth, N. J.

J. Žilevičius jautrus tokiuose reikaluose ir naują chorą gerai aprūpinęs gaidomis. Choro dirigentas rašo į Philadelphiaus:

"Brangus! — Sausio 22 d. gavau iš pono Žilevičiaus Tamstos minėtas gaidas -daineles. Parasiu jam tiesioginiai padėką. Tačiau jei Tamstai pasi-taikys proga, padėkote mano vardu dar kartą, nes padarė didelę geradarystę duodamas tiek daug gražių dainelių, ypatingai pono Žilevičiaus kompozicijų, kurios ne tik man, bet daugumai labai patinka.

Dabar jau turiu ką ir iško mokinti. Ačiū tau už tarpininkavimą, nes išties tik Tavo dėka tai gavau..."

Teko patirti, kad J. Žilevičius tam chorui padovanojo septyniadesimtis ir vieną dainą su gaidomis. Tikrai didelė dovana!

Philadelphijietis.

IGRIUVO Miesto BLOKAS

Carbondale, Pa., mietos anglies kasyklų srityje, kur gyvena dikčiai ir lietuviai, vasario 5 d. naktį susmuko žemėn ir po miestu likusi tuštuma, kur prieš daug metų jau buvo iškasta anglis.

Tas įgriuvimas išrodė lyg žemės drebėjimas. Suardyta ir sugadinta daug namų, sužeista keliolika žmonių. Nukentėjo namai ir aplinkiniuose blokuose.

Zmonės to įvykio metu, šokdami iš miegų, bėgo į gatves klydkdami nuo išgasties.

VAKARŲ ŠALČIUOSE ŽUVO APIE 140 ŽMONIŲ

Sios žiemos šalčiai ir pūgos, kurios užklupo 17 vakarinių valstijų ir pakartotinai siautė nuo sausio pradžios, buvo priežastimi apie 140 žmonių mirties.

Sios savaitės pradžioje ten užklupo šalčiai ir sniegas. Gyvulių ūkiams šie šalčiai pridarė milijoninius nuostolius, kas atsilieps ir į visos šalies mėsos išteklius.

Tokie gamtos prajavai pasi-taikydavo tik pasikiroms sritims ir tik trumpam laikui, dabar gi apėmė vakarines valstijas, kur buna žiema ir kur ne, nuo Meksikos ir Kanados sienų, per keletą savaičių.

LIETUVŲ KELIU — įvairūs pasiskaitymai 2-se knygoje. Galima imti pirmą arba antrą dalį ir atskirai, nes kiekvienoje skaitymai visiškai atskirai. Kiekviena dalis daugiau kaip po 150 pusl. ir kainą po 80c

Waterbury, Conn.

LVS 9-to SKYRIAUS BARBAI 1948 METAIS

Sausio mėn. metiniame Lietuvių Vaduotų Sąjungos susirinkime buvo pranešta, kad praėjusiais metais LVS 9-as skyrius surengė iškilmingą Vasario 16 — 30 metų Lietuvos nepriklausomybės — paminėjimą. Turėjo du piknikus, vienas prakalbas, jau nekalbant apie keletą mažesnių pobūdžio rengimų. Paaikėjo, kad 9-as skyrius aukėjo per \$700 šalpos reikalams: BALFui, Crusade for Children, Lietuvos bylos reikalams, lietuviškai spaudai, ir išsiuntė 30 siuntinių, prisidėjo prie kitų labdarinių darbų aukomis ir pasidarbavimu.

Tiesia, LVS skyrius neturi daug narių, bet yra viena iš veikliausių organizacijų šioje apylinkėje.

1949 metais skyrius nutarė rengti du piknikus. Pirmas įvykis birželio 5 d., antras rugsėjo 18 d. Abu piknikai rengiami Linden Parke, Union City, Conn.

LVS skyrius kas metai rengdavo Lietuvos nepriklausomybės minėjimą, bet dabar, kadangi visos mūsų patriotinės srovės susitarė bendrai dirbti Amerikos Lietuvių Taryboje ir bendrai švęsti tą dieną, LVS išrinko delegatus į Tarybą: Joną Tareilą, Albina Kusį, Antaną Dzimidą, dr. M. J. Colney ir dalyvaus bendrame rengime.

Minėjimo programai pasibaigus šokiai abiejose salėse ir gausus bufetas.

Minėjimas įvyks sekm. vasario 13 d., 5 val. po pietų, buv. Lietuvių salėje (West Vernor Hwy ir 25th St.). Įžanga, su taksais, \$1. Visas gautas pelnas jau paskirtas Lietuvos laisvinimo reikalams per Amerikos Lietuvių Tarybą.

Atsilankykite šiame minėjime visi, kas tik jaučiasi lietuvis patriotas; atsivėsikite savo šeimas ir draugus. DLOC.

LOS ANGELES CAL.

REIKŠMINGA PRADŽIA

Kalifornijoje prarastas įstatymas, kad viešose aukštesnėse mokyklose būtų įsteigti kursai ir kiekvienas mokinytis privalomai lankytų. Kadangi ankščiau ar vėliau kiekvienas studentas važinėjęs automobiliu, jis privalo būti išmokytas automobilio vairavimo, priežiūros ir visų saugumo taisyklių.

Kadangi Kalifornija per eilę metų jau pasižymėjus savo dideliais trafiko nelaimių ir mirčių skaičiais, kur geriau galima paruošti businčius piliečius automobilio važinėjimo ir trafiko taisyklių, jeigu ne viešose mokyklose?

Jaunimas vistik griebiasi važinėti automobiliu, kaip tik tam turi galimybes, tai geriau, negu kad be jokios tvarkos važinėti ir toliau. Didelę dalį automobilistų, kurie trafike betvarkiai važinėja ir būna priežastimi sužeidimų ir mirčių, sudaro jauni nepatyrę važinėtojai.

Kai kurios valstijos turi priverstiną automobilio savininkui apdraudos įstatymą, už padaromus nuostolius ir tt. Nėra abejonės Kaliforniją paseks ir kitos valstijos.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

už gerą širdį, kartu ir prašė, kad šalpos darbas nebūtų sumažintas arba sustabdytas, patik tremtyje bus bent vienas lietuvis.

Care & Relief Club yra pasiuntęs per 2000 siuntinių, apie 45,000 svarų maisto ir drabužių. Tikrai yra kuo pasidžiaugti, turint mintyje, kad visa tai buvo suaukota tik mažos saujelės geraširdžių žmonių.

Dr. M. J. Colney.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Detroito Lietuvių Organizacijų Centras kviečia visus Detroito ir apylinkės lietuvių dalyvauti iškilmingame Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 21 metų sukakties minėjime. Kiekvienas lietuvis šią dieną tų prisimena brangią tėvynę Lietuvą ir jos sūnų kovą dėl laisvės.

Minėjimui parengta įspūdinga programa. Pasakys kalbas kun. dr. I. F. Boreišis, Detroito miesto mayoras Eugene Van Antwerp, Amerikos Lietuvių Tarybos sekretorius dr. P. Gri-gaitis ir VLIKO atstovas Amerikai prof. dr. Pr. Padalskis. Kalbėtojai patieks naujausių žinių apie Lietuvos padėtį ir laisvės bylą.

Minėjimo minėjimo dalyje dainuos Detroito Lietuvių Rado Balso choras.

Buv. tremtinių vaidintojų grupė, jau gerai žinoma detroitiečiams, savo gražiais pasirodymais, suvaldys J. K. Gliados patriotinį veikalą "Laisvės Kovų Aidai", kuris sujaudins kiekvieną tėvynę mylinčią širdį, nes prieš žiūrovo akis praeis mūsų laisvės kovų veikėjai: senovės karžygiai, knygnešiai, vargo mokykla, savanoriai, Si-biro tremtiniai ir partizanai.

Tame veikale gausu dainų ir tautiškų šokių.

Minėjimo programai pasibaigus šokiai abiejose salėse ir gausus bufetas.

Minėjimas įvyks sekm. vasario 13 d., 5 val. po pietų, buv. Lietuvių salėje (West Vernor Hwy ir 25th St.). Įžanga, su taksais, \$1. Visas gautas pelnas jau paskirtas Lietuvos laisvinimo reikalams per Amerikos Lietuvių Tarybą.

AKRON, OHIO

RENGIASI STREIKUOTI

Akrono gyvenamųjų namų savininkai, protestuodami prieš federalės valdžiot butų nuomų kontrolę, pasiryžo nenuomoti savo butus iki valdžia neuims nuomų kontrolę. Taip tai ir Akrono namų savininkai prisideda prie sukilimo prieš valdžios kišimąsi į nuomų kontrolę.

Namų savininkai turėjo savo susirinkimą, kuriame šimtai jų pasireiškė prieš prezidento Trumano siūlomą ir tolimesnį nuomų suvaržymą. Dabartinė kontrolė baigiasi kovo 31 d., bet Demokratų administracija nori pratesti dar dvejetui metų.

Jeigu nuomų kontrolė būtų nuimta, valdžia spėja, kad nuomos staiga būtų pabrangintos 50 iki 60 procentų.

Dabar kaip kitur taip ir Akrono eina didelė juodosios rinkos butų apyvarta. Namų savininkai randa būdus gauti iš naujų nuomininkų prielides sumas pinigų, nežiūrint nuomų kontrolės.

WASHINGTON, D. C.

LIETUVOS IR ESTIJOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Jurgio Washingtono gimimo dieną, vasario 22, Baltijos-Skandinavijos draugija Washingtono rengia vakarienę Lietuvos ir Estijos nepriklausomybės metinėms paminėti. Mat, Lietuvos nepriklausomybės diena yra vasario 16, o Estijos — vasario 24.

Vakariene įvyks 6:30 v. v. New Athens restorane. Numatoma, kad dalyvaus Baltijos kraštų diplomatai. Estų dainininkė Amanda Juht iš Bostono dainuos baltiečių ir skandinavų dainas. 9:30 val. v. jos koncertas bus perduotas per televizijos stotį WMAL-TV. Ji bus apsiėngusi spalvingais estų tautiniais drabužiais, pagamintais pabėgėlių, dabar gyvenančių Švedijoje.

Dr. M. J. Colney.

NEWARK, N. J.

VASARIO 16-OS MINĖJIMAS

Newarko Vasario 16-os minėjimas įvyks tą pačią dieną, vasario 16-tą, trečiadienį.

Minėjimas įvyks šv. Jurgio draugijos salėje, 180 New York Avenue.

Kalbės VLIKO pirmininkas prelatas M. Krupavičius. Be to, yra pakviestas kalbėti kongresmonas Peter Rodino. Minėnė programai atliks solistė Agnes Skarulis ir Apreiškimo parapiškos choras iš Brooklyn, N. Y. Minėjimo pradžia 7:30 v. v., įėjimas nemokamas. Minėjimą rengia New Jersey Lietuvių Taryba.

LITHUANIAN-AMERICAN VETERANŲ VEIKLA

Lithuanian-American Veterans Postas metiniame susirinkime išrinko savo naują vadovą su Komandieriumi Walter Kranowski priskyje.

Moterų skyriaus vadė liko Karin Washkewich.

Vasario 22 d., 7:30 v. vak., šv. Jurgio draugijos svetainėje atsis bus bendras veteranų ir moterų grupės valdybų įvesdinimas.

Iki šiol buvęs vadas Anthony V. Washkewich, išrinktas įvesdinimo komisijos pirmininku; ši įvesdinimo ceremonija bus pirmas tos rūšies įvykis lietuvių tarpe New Jersey.

A. V. Washkewich taip pat išrinktas pirmininku padėjimui bronzinio plakato prie Amerikos Nežinomo Kareivio Kapo Arlington Nacionalinėse Kapinėse. Tas plakatas jau gaminamas ir turės būti užgirtas Karo Departamento vadų pirm, negu bus dedikuotas.

F. V.

AKRON, OHIO

RENGIASI STREIKUOTI

Akrono gyvenamųjų namų savininkai, protestuodami prieš federalės valdžiot butų nuomų kontrolę, pasiryžo nenuomoti savo butus iki valdžia neuims nuomų kontrolę. Taip tai ir Akrono namų savininkai prisideda prie sukilimo prieš valdžios kišimąsi į nuomų kontrolę.

Namų savininkai turėjo savo susirinkimą, kuriame šimtai jų pasireiškė prieš prezidento Trumano siūlomą ir tolimesnį nuomų suvaržymą. Dabartinė kontrolė baigiasi kovo 31 d., bet Demokratų administracija nori pratesti dar dvejetui metų.

Jeigu nuomų kontrolė būtų nuimta, valdžia spėja, kad nuomos staiga būtų pabrangintos 50 iki 60 procentų.

Dabar kaip kitur taip ir Akrono eina didelė juodosios rinkos butų apyvarta. Namų savininkai randa būdus gauti iš naujų nuomininkų prielides sumas pinigų, nežiūrint nuomų kontrolės.

WASHINGTON, D. C.

LIETUVOS IR ESTIJOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Jurgio Washingtono gimimo dieną, vasario 22, Baltijos-Skandinavijos draugija Washingtono rengia vakarienę Lietuvos ir Estijos nepriklausomybės metinėms paminėti. Mat, Lietuvos nepriklausomybės diena yra vasario 16, o Estijos — vasario 24.

Vakariene įvyks 6:30 v. v. New Athens restorane. Numatoma, kad dalyvaus Baltijos kraštų diplomatai. Estų dainininkė Amanda Juht iš Bostono dainuos baltiečių ir skandinavų dainas. 9:30 val. v. jos koncertas bus perduotas per televizijos stotį WMAL-TV. Ji bus apsiėngusi spalvingais estų tautiniais drabužiais, pagamintais pabėgėlių, dabar gyvenančių Švedijoje.

Dr. M. J. Colney.

Kad daugiau tokių butų...

Siuvėjų 54-tas lokalas sušelpė BALFą stambia auka, 500 dolerių.

Siuvėjų delegatai pirmininkas V. Zaveckas ir atstovas K. Kundrotas pareiškė:

"Mes BALFą rėmė ir remsim iki būsimos gyvi".

Jei taip ir kitos organizacijos ir mūsų biznierių rodytų tokį gilią atjautimą mūsų tremtinių gelbėjimo darbai, tai mūsų vaikams ir našlaičiams tremtyje nereikėtų kentėti badą ir šaltį.

BALF reikšdamas gilią padėką aukotojams, prie šios progos primena ir kitiems tautiečiams nepamiršti tremtinių ir aukoti pagal išgalę.

Aukaus siųskite:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
105 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

UŽ PRATĘSIMĄ DP ĮLEIDIMO KETURIEMS METAMS

National Catholic Resettlement council dirba Washingtono praplėtimui DP Akto, kad į Ameriką būtų įleista 400,000 Europos pabėgėlių sekančių 4 metų laikotarpyje.

Už įleidimą 400,000 išvietinių žmonių jau pėnai pasireiškė prez. Trumanas, kuris nebuvo patenkintas Kongreso nutarimu įleisti tik 200,000 tremtinių 2 metų laikui, ir prieš ką labai subrūdo žydai, kadangi 1948 metų DP aktas buvo nepalankus žydams.

Prie kitų dalykų, Catholic Resettlement Council siūlo išduoti tremtiniams visas proporcingai kiekvienai tautinei ar rasinei grupei, nukelti įvažiavimui leistinų asmenų datą net iki gruodžio 31, 1948, kadangi į šią Katalikų organizaciją įeina vengrai, čekai, slovakai ir kt., kurių tautiečiai tik pėnai atbėgo į Amerikos zoną iš savo tėvynių, komunistų pavergtų.

Dar viena svarbi rekomendacija yra tai kad valdžia apmokėtų tremtinių pervaziavimo kaštus iš uosto į jų numatytą apsisistojimo vietą.

National Catholic Resettlement Council įeina lietuvių BALFas, latvių, lenkų, slovakų, vengrų, amerikiečių, kroatų, slovenų ir čekų katalikiški fondai.

NEAMERIKINĖS VEIKLOS

komitetas pareiškė Kongresui, kad tyrimai visiškai įrodė, jog svarbiausias komunistų partijos tikslas Amerikoje yra šnipinėjimas. Siūle priimti atitinkamų naujų įstatymų, kad nuo to būtų geriau apsisaugota.

WASHINGTON, D. C.

LIETUVOS IR ESTIJOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Jurgio Washingtono gimimo dieną, vasario 22, Baltijos-Skandinavijos draugija Washingtono rengia vakarienę Lietuvos ir Estijos nepriklausomybės metinėms paminėti. Mat, Lietuvos nepriklausomybės diena yra vasario 16, o Estijos — vasario 24.

Vakariene įvyks 6:30 v. v. New Athens restorane. Numatoma, kad dalyvaus Baltijos kraštų diplomatai. Estų dainininkė Amanda Juht iš Bostono dainuos baltiečių ir skandinavų dainas. 9:30 val. v. jos koncertas bus perduotas per televizijos stotį WMAL-TV. Ji bus apsiėngusi spalvingais estų tautiniais drabužiais, pagamintais pabėgėlių, dabar gyvenančių Švedijoje.

Dr. M. J. Colney.

MONTREAL KANADA

MIRĖ NIKODEMAS MATTAS

Sausio 24 dieną čia mirė Nikodemus Mattas, 79 metų amžiaus. Kanadoje gyveno 39 metus. Kilęs iš Naujokų k., Mosėdžio valsčiaus, Kretingos apskrčio.

VILKAI KANADOJE

Iš Edmonton, Alberta, praneša, kad dėl gilių žiemos, didelės gausios vilkų pradėjo visai drąsiai siausti žmonių gyvenamose apylinkėse ir naikinti naminius gyvulius: galvijus, avis, arklius, kiaules ir šunis.

Skilvio GASAI!

Kenciate nuo gasų ir vidurių išpūtimo paeinancio nuo užkietėjimo? Ar Ar jaučiat tą "pilnumą" kurs sugadina jūsų apetitą? Taigi jūs privalot daryti tą ką darė daugelis tūkstančių pasekmingai nuo 1887 metų —naudokit laiką išbandytą patikimą skilvin-toniką vidurių liuosavimui vaista

Triner's Bitter Wine

Šis gero skonio preparatas moksliskai sutaisytas iš pačios Gamtos medicinskų žaknų, žievių ir botanikų. Jis suteikia greitą paliosavimą nuo užkietėjimo ir nuo jo paeinancių simptomų. Gaukit bonkų šiandien ir įsitinkit Triner's veikmingu patys sau. (Pastaba: jei negalit gauti Triner's savo artimoje vaistinėje, taigi pasiųskit \$1.50, kartu su vardu ir adresu jūsų vaistinės, į: Joseph Triner Corp., 4053 W. Filmore, Chicago, ir jūsų didelė 18 oz. bonka Triner's bus jums pasiųsta tuojau, apmokėtu paštu.)

1949

KALENDORIAI

Dar galit gauti 1949 metų sieninį kalendorių, atnaujindami Dirvos prenumeratą arba naujai išsirašydami Dirvą.

Vienas šių Kalendorių duodamas dovaną tam kas prisųs \$3.00 už Dirvą. Reikia pridėti 10c persiuntimo kaštų.

Pažymėk (x) ties tuo ką pasirinksi

---Amerikonisikos ukės vaizdas
---Kalnų vaizdas
---Kalnai mėnesioje
---Berniukas meškerioja
---Namas gelynuose
---Zvejai kalnų upelyje
---Motina su kūdikiu prie paukščių
---Berniukas su šuniukas
---Mergaitė ir berniukas ant dvir.
---Lietuvos ukės vaizdas
---Kražių Skerdynė
---Lietuvaitės su Vėliava
---Vytautas ir kiti Kunigaikščiai
---Sv. Juozapas ir Jezus (naujas)
---Sv. Ona ir Sv. Marija
---Sv. Marija Gegužinė
---Sv. Teresė
---Marija su Kūdikiu (naujas)
---Panelė Sv. pasirodymas Liurde
---Sv. Antanas su kūdikiu Jėzumi
---Dievas laimina Sv. Seimą
---Sv. Seima su balandžiais

AID OVERSEAS, INC. Neužmiršk padėt tremtiniui!

4851 S. Ashland Avenue Chicago 9, Ill.

Aid Overseas, Inc., siūnia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSSR. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo. Jei adresatas nestranda, pinigai grąžinami. Pristatymas trunka tarp 12-18 dienų. Užsakant didesnius kiekius duodama nuolaida.

Siuntinys Nr. 5 —\$5.50 2 sv. rudyty lašinių 2 sv. marmelado 2 sv. pupelių kavos 2 sv. cukraus 1 sv. margarino	Siuntinys N. 14 —\$6.40 2 sv. rudyty lašinių 2 sv. kiaušinių taukų 2 sv. cukraus 1 sv. marmelado 1 sv. kiaušienės mėsos 2 gab. tuilet, muilo	Siuntinys N. 21 —\$6.70 2 sv. rudyty lašinių 2 sv. kiaušinių taukų 2 sv. pupelių kavos 1 sv. šokolado 14 oz. kondens. pieno 2 gab. tuilet, muilo
---	--	--

Siuntinys N. 10 —\$6.80 2 sv. rudyty lašinių 2 sv. kiaušinių taukų 2 sv. margarino 2 sv. pupelių kavos 1 sv. šokolado	Siuntinys Nr. 6 —\$2.80 10 sv. cukraus	Siuntinys Nr. 7 —\$3.00 10 sv. kvietinių miltų
--	---	---

Siuntinys Nr. 25
A. 8 sv. grynų kiaušinių taukų \$4.75
B. 12 sv. grynų kiaušinių taukų \$6.00
C. 15 sv. grynų kiaušinių taukų \$7.25

Tik į Vokietijos US ir Britų zonas ir eina apie 4 savaites.

PASTABA: Reikalaukite pilno mūsų siūniamų pakietų sąrašo.

MONCRIEF'S Šildymo Sistemos

Palaiko Daugiau Clevelando Namų ŠILTAIS negu kurie kiti šildymo Padargai GAS-OIL-COAL

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O

Tarp Nemuno ir Reino

Gyvenimo sukurta apysaka

B. T. Dirmeikis

III. SAVOJE ŽEMEJE

3. Nuo pradžios iki galo

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

Dar užteks laiko kada nors smulkiau aprašyti, kaip organizavosi ir kaip vyko Lietuvoje slapto veikimas prieš vokiečius. Tuo tarpu aš tik prabėgsiu pro svarbesnius įvykius, susietus su asmeniškais pergyvenimais.

Taigi — panaikinus laikinę vyriausybę ir galutinai paaiškęs vokiečių tikslams Lietuvoje, kraštas susikaupe tyliam pasipriešinimui. Bet politinės grupės nepasitenkino vien tyliuoju pasipriešinimu: jos perėjo į organizuotą slap-tą veikimą ir ėmė visokiomis priemonėmis trukdyti vokiečiams.

Keletą mėnesių tas slapto politinių grupių veikimas vyko palaikant: grupės ir net atskiri asmenys veikė, kaip jie išmanė, neturėdami jokios centrinės vadovybės. Bet greit buvo su-prasta, kad tokiu palaidu veikimu negalima at-siekti gerų rezultatų ir kad reikia turėti cen-trinę vadovybę, kuri planingai visą veiklą vesti.

Tačiau tokios centrinės vadovybės sudary-mas nebuvo lengvas darbas: reikėjo viską da-ryti ypatingai slapta, o be to, politinės grupės turėjo šiek tiek savitarpinių nesantaikų ir rei-kejo laiko, kol viskas išsilygins.

Nelaukiant, kol visos grupės galės susi-jungti į vieną vadovybę, buvo nusistatyta tuo tarpu jungti tai, kas galima. Tuo būdu 1941 m. lapkričio mėn. buvo sudaryta pirmoji slapto veikimo vyriausioji vadovybė. Tautininkų gru-pę atstovavo Jonas Viliušis, kuris tuo pat metu buvo ir miškų departamento direktorium. Be-veik kasdien aš pas jį ateidavau "malkų reika-lais".

Atvirai sakant, toji vadovybė nebuvo pakankamai veikli: ji tik rinko informacijas, aiškinosi vokiečių politiką, bet... tuo jos veiki-mas ir baigėdavosi. Visi jautėme, kad reikia re-formos... bet kol reforma įvyko, praėjo sunki ir šalta žiema.

Grįžtant prie mano asmeniško pergyveni-mo, noriu prisipažinti, kad, atleidus iš "kariuo-menės", man rūpėjo susirasti Kaune nuolatinę pastogę ir atsigaubti šeimą iš Berlyno. Pas-togės — būto laikinamas buvo gana sunkus: vokiečiai gabeną Lietuvon savo valdininkus ir jiems užimino geriausius butus. Į mano ank-styvesnį būta grįžti nebegalėjau: jis buvo kitų žmonių užimtas. Ėmiau ieškoti savo baldų, ku-rie, pasirodė, buvo atiduoti kaž kokiame aukštame komunistų partijos nariui. Bet jis kartu su ru-sais buvo pabėgęs, o baldus išsidalino kaž kas... iš kaimynų. Buto susirasti man niekaip nepa-vyko, bet už tat gavau vieną kambarį buvusia-me Turausko bute, Bruzdėlinio namuose (Per-kūno alėjoje). Raudonasis Kryžius paskolino lo-vą, stalą ir porą kėdžių — ir taip įsikūriau vėl Kaune toj pačioj gatvėj, kurioj gyvenau prieš pabėgimas Vokietijon. Susitvarkęs su pastoge, ėmiau rūpintis šeimos pargabavimu.

Kaip buvęs "karys", rodos, turėjau dau-giau teisių, negu paprasti piliečiai... Tuo pagrindu kreipiausi į atitinkamas vokiečių įstaigas, prašydamas leidimo šeimai iš Berlyno atvažiuoti. Pravaikščiojau porą savaitę ir vis dėlto lei-dimo negalėjau gauti. Vienos įstaigos sakėsi neturinčios teisių tokio leidimo duoti, kitos — net galvojo, kad aš pats esu neteisėtai Lietuvon grįžęs, dar kitos — siuntinėjo nuo vieno val-dininko prie kito.

Matydamas, kad nieko neišeis, nutariau elgtis savarankiškai. Vieną dieną susiradau sunkvežimį ir atvažiuavau į Vilkaviškį, o iš jo pasiekiau B. Gaidžiūno uošvio ūkį. Čia išdirbo-me planą, kaip be leidimo atsigaubti šeimą. Gaidžiūnas surado žmogų, kuriam pavyko iš Eitkūnų pasiūsti mano žmonai telegramą, kad ji tuoj pat kraustygtųsi į Eitkūnus. Taip ji ir padarė. Jos belaukiant, man pavyko "įtikinti" pasienio sargybinius (žinoma, su gerų žmonių pagalba), kad Eitkūnuose jau sėdi mano žmona su mažu vaiku ir kad ji yra visiškas ligonis. Prašiau, kad man leistų dvidešimt keturioms valandoms nuvykti į Eitkūnus pasirūpinti mano šeimos likimu. Reikia pripažinti, kad vokiečiai fokiems klausimams kartais pasirodydavo labai jautrūs... Ir aš leidimą gavau.

Kai atvyko žmona, pradėjau ieškoti jai lei-dimo pervaziuoti sieną. Policija griežtai atsisakė tokį leidimą duoti. Patarė man važiuoti į Sta-lupėnus. Taigi, abu su žmona ir vaiku ant rankų važiuojame į Stalupėnus pas Landrat'ą (apskri-ties viršininką). Bet, prieš einant pas jį, nuta-rėme, kad reikia suvaidinti žmonai ligonį. O ge-riausias ligonis, sukelias vyrų gailėstį ir užuo-jautą, tai moteris, laukianti kūdikio paskutinę savaitę.

Rollė tokio ligonio nelengva... Svarbiausia, žmonai reikėjo viską padaryti, kad landratas tikrai patikėtų, jog už kelių savaičių laukiame antro įpėdinio. Skepetų, šalikų ir vystyklų pa-galba žmona taip susitvarkė..., jog net ir aš pats

galėjau patikėti, kad ji tikrai laukia... Tad aš su vaiku ant rankų, o žmona sunkiu žingsniu — kaip pridera moteriai "padėtyje" — pasibeldėm į landrato kambarį. Tuoj pat pasi-gailėjimo vertu balsu išdėsčiau reikalą, visą svorį suversdamas ant kūdikio "laukiančios" žmonos. Landratas, matydamas, kad mano žmo-na "sunkioje padėtyje", prieš išklausydamas mano prašymą, pasiūlė žmonai kėdę ir su didele pagarba jai porą kartų nusilenkė. Byla buvo laimėta...: būtų buvę nežmoniška ir nesuderina-ma su nacionalistine dvasia, jei landratas bū-tų atsisakęs duoti leidimą moteriai, kuri skuba į savo namus gimdyti... Už kelių minučių lei-dimas buvo išrašytas ir kitą dieną pravažiavau per sieną su visa šeima taip išdidžiai, tarsi bū-čiau generolas, laimėjęs didelį mūšį.

Susitvarkęs šeimos reikalus, tęsiau gyveni-mą toliau. Paskirtieji tarėjai organizavo savo įstaigas ir organizuodami galvojo dirbti taip, kad būtų kraštui, kiek galima, naudingesni. Są-žiningai kalbant, reikia pripažinti, kad jų tarpe nebuvo nei vieno, kuris būtų sąmoningai nusi-kaltęs Lietuvai. Žinoma, ne visi mokėjo suvai-dinti prieš vokiečius jų reikalaujamą "sąžinin-gumą", bet visi daugiau ar mažiau dirbo Lie-tuvos reikalams, o ne vokiečiams.

Rugpjūčio viduryje vieną dieną buvau pa-kviestas nuvykti pas gen. Kubiliūną — "Pirmą-jį Tarėją". Su juo tebuvau susipažinęs tik minė-toj vakarienėj, pas "voldemarininkus". Iš pasi-kalbėjimo patyriau, kad jis man nori pasiūlyti direktoriaus vietą kultūros departamente, kurį jis mano naujai įsteigti. Paprasčiau laiko pagal-voti... Susisieks su draugais ir pažįstamais ir pasitaręs su jais, apsisprendžiau pasiūlymą pri-imti. Ir nuo rugsėjo mėnesio ėmiausi organi-zuoti naują departamentą vidaus reikalų mi-nisterijoje...

Buvo manyta, kad bent kultūros srityje galėsime dirbti savarankiškai. Su tokia viltimi ir nutiesėme planus naujam departamentui. Bet po poros savaičių pasidarė aišku, kad ir šioj srityj vokiečiai mus nori laikyti tarnais. Taigi, departamentas pasidalino į skyrius, turėjo sa-vo viršininkus ir valdininkus, bet veikti nieko negalėjo.

Kad ir nieko negalėdami veikti, vis dėl to sėdėjome ir algas ėmėme. Kad pasirodytume reikalingi, prasimanėme visokių nereikšmingų darbėlių. Iš tikrųjų gi, nieko nieknieko nepada-rėme: visame departamente darbo valandomis būdavo vienas-kitas tarnautojas, o visi kiti vaik-ščiodavome ir važinėdavome savais reikalais. Ir pats gen. Kubiliūnas buvo nuomonės, kad tegul ir toliau departamentas pasilieka, nors darbo ir neturi.

Kad direktorius, su gen. Kubiliūnu maty-davusi gana dažnai — po du-tris kartus savai-tėje. Dar dažniau eidavau pasikalbėti ir pasi-informuoti pas pulkininką Naraką, Kubiliūno pavaduotoją vidaus reikalų ministerijoje... Pasi-kalbėjimuose su Kubiliūnu vis jį užveddavau ant vokiškų klausimų, norėdamas patirti, ką jis gal-voja, ką jam vokiečiai kalba ir ką jis jiems at-sakinėja. Bet Kubiliūnas laikydavosi labai at-sargiai, ypač vengdavo ką nors pikto pasakyti prieš vokiečius, nors jo visas galvoje buvo aiškiai vokiečiams nepalankus. Tačiau jis taip raitėsi, jog buvo sunku jį įtarti.

Gi pulk. Narakas buvo atviresnis ir dažnai vokiečių adresu išsireikšdavo gana piktai. Vi-sais klausimais pas jį buvo nusistovėjęs patari-mas: "Darykite taip, kad galėtume vokiečius apstatyti".

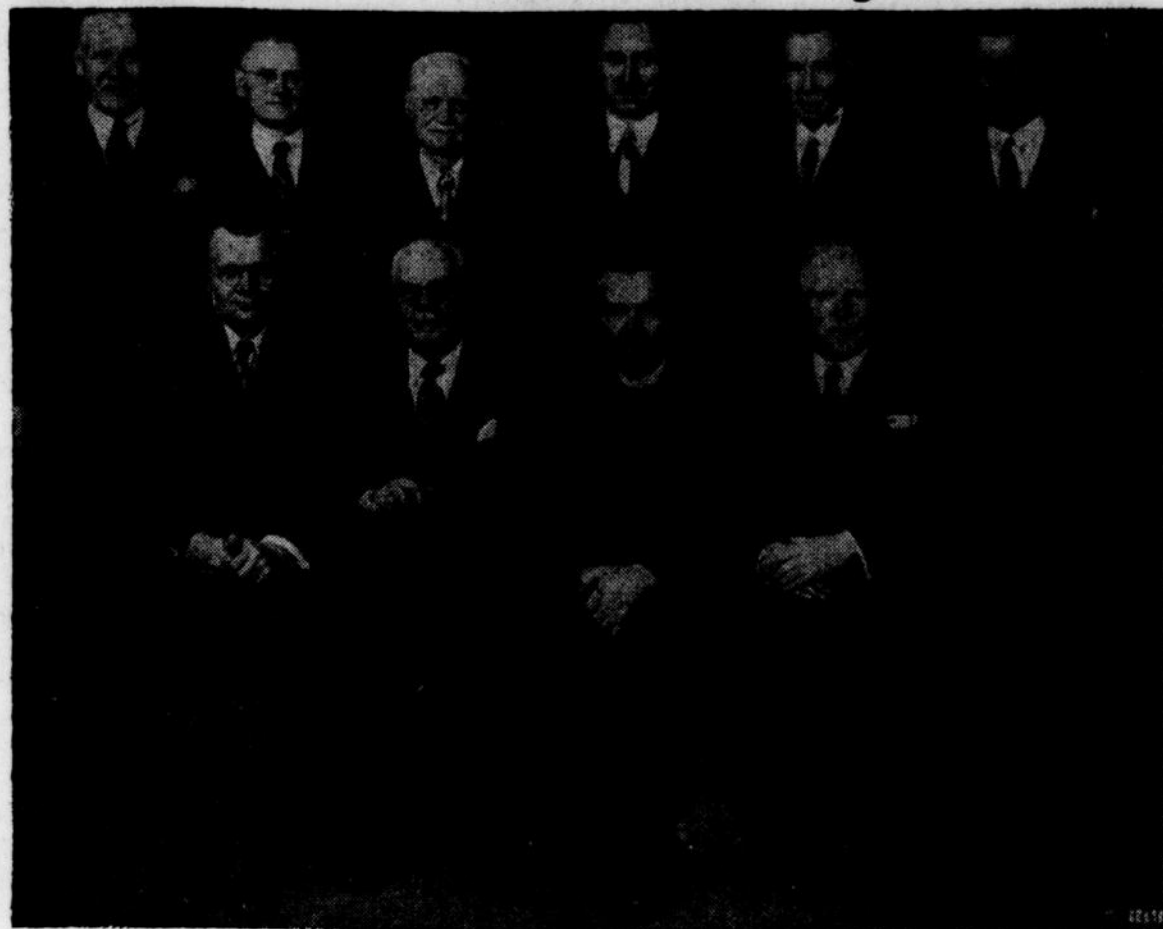
(Bus daugiau)

Dirvoje gaunamos

KNYGOS

- **Likimo keliu** — Alės Rutos-Nakaitės 13 apsakymėlių — 140 puslapių. Kaina 80c
- **Leiskit į tėvynę** — 288 lietuviš-kių dainų žodžiai. Knygelė naudinga dainininkams, pamir-šusiems žinomų dainų žodžius. Kaina \$1.00
- **Lietuvos Vytis** — gražiai paga-mintas Lietuvos herbas. Kaina 50c
- **Lietuva tirionų pančiuose** — tei-sybės žodis, apie tai, kas atsi-tiko su Lietuva. — 312 pusl. Kaina \$2.00
- **Lietuvos žemėlapis** — kur pažy-mėti visi Lietuvos miesteliai. Kaina 50c
- **Sparnus man meta paukštės** — Benio Rutkuno 78 eilėraščiai (158 puslapiai). Kaina 50c

VLIKo atstovai vieši Washingtone

Sėdi, iš kairės į dešinę: ALT pirm. L. Šimutis, Lietuvos Ministeris P. Žadeikis, VLIKo pir-mininkas prelatas Mykolas Krupavičius, ir Vykdomosios Tarybos pirm. V. Sidzikauskas. Antroje eilėje, iš kairės į dešinę: Lietuvos Pasiumtinybės Washingtono attaché Juozas Ka-jekas, LAIC direktorius adv. K. R. Jurgėla, ALT sekr. dr. P. Grigaitis, ALT izd. M. Vaidyla, ALT vice pirm. adv. A. A. Olis, ir VLIKo įgaliotinis prof. Pr. Padalskis. (LAIC Photo)

Kritiškos dienos Skandinavijoje

Po šito karo pasikeitė iš pa-grindų šiaurės Europos stratė-ginė reikšmė. Iki šiol šiaurės Europai pakako būti "neutra-liu", kad išliktų karo nenio-ko. Švedija ramiai be ka-ro išlaviravo net 130 metų, o nesikaitant mažų karėlių — net apie 300 metų... Norvegijai sekėsi blogiau. Ji kartu su Da-nija pastarojo karo metu bu-vo vokiečių okupuotos, nors per daug didelių sunaikinimų nepa-tyrė, pavyzdžiui kaip mūsų tė-vynė Lietuva.

Planuojant trečią pasaulinį karą Skandinavijos padėtis kei-čiama. Mat, per ją eina tiesio-giniai keliai iš Amerikos į Maskvą.

Švedija ant dviejų kėdžių

Sovietus pirmiausia vilioja Norvegijos uostai, kurie, pasi-slėpę giliuose ir gerai dengtuose fiorduose sudaro idealias povandeninių laivų bazes. Pa-naudoję Norvegijos aerodromus sovietai lengvai gali val-dyti visą šiaurės Atlantą. Tuo pačiu jie galėtų rimtai grasinti Islandijai, kur Amerika ruošia didžiulę karo aviacijos ba-zę. Tad nėra abejonės, kad sovietai karo atveju pirmiausia išuops Norvegiją, nuo ku-rios likimo neatsilikis Danija. Sovietai ruošiasi pakartoti Hit-lerio planus, kuriuos jis išmė-gino šiuose kraštuose perein-taro metu. Norvegija ir Da-nija tai pulkiai žino ir nori kuo greičiau įstoti į Atlanto gynybos paktą.

Švedija nori ir kito karo me-tu, kaip ir pareito, sėdėti ant dviejų kėdžių. Sovietai visomis jėgomis spaudžia švedus, kad šie bet kokia kaina laikytųsi neutralumo. Todėl kaip įkai-tą laiko Suomiją ir žada "ma-lonių" karo metu. Aišku Šve-dija ir vėl melia darytų biz-nius, negu ginklu ir ryžtingu-mu gintų savo laisvę. Jei Šve-dija aiškiai pasisakytų už At-lanto paktą, tai sovietai be abejonės ir jai lygiai taip pat grąsintų kaip ir Norvegijai.

Atrodo, kad švedija yra lin-kusi "aukoti" savo kaimyns Norvegiją ir Daniją, kad pati bent laikinai galėtų riebiau pa-gyventi. O tuo tarpu — šyp-sosi Maskvai ir Amerikai nu-garos neatsuka...

Karo žiburėliai Skandinavijoje? Kai kas yra linkęs paskuti-niuosius įvykius Norvegijoje lai-kyti pirmaisiais Trečio Pasau-linio karo žiburėliais... Nevy-niojant žodžių į bovelną — si-tuacija yra maždaug tokia: Amerika visu skubumu or-ganizuoja šiaurės Atlanto pak-

lei norvegų tautai? Nusileisti bolševikinei meškai arba visu narsumu prisidėti prie Atlan-to pakto, tuo pačiu pavedant savo labai reikšmingą žemę sunkiam bet garbingam liki-mui. Manoma, kad norvegai ir toliau eis ryžtingumo keliu ir greičiausiai prie šiaurės At-lanto pakto prisidės.

Stalino "taikos pasiūlymai" Skandinavijoje buvo sutikti su garsiu juoku ir net pasipiktini-mu. Viena tjk švedija apsi-džiaugė... Bet niekas Stalino mulkinimu netiki. Reikalas aiš-kus: Kremlius pamatė, kad š. Atlanto paktas darosi rėšutu, kurio nei Stalino dantys gali nebepajęgti perkasti...

J. Br.

Naujoji tvarka lietuvių tremtinių religiniam reikalams aprūpinti

VOKIEČIŲ VYSKUPAI SUTIKO NEDARYTI PERMAINŲ

Gavome sausio 29 dieną pa-skelbtą kanaaninko Fel. Kapo-čiaus, buvusio Popiežiaus De-legato lietuviams tremtiniam Vokietijoje ir Austrijoje, prap-nešimą, kuriame jis paaiškina, kaip dabar susitvarkė lietuvių tremtinių tikybinių reikalų ap-rūpinimas po to, kai Vatikanas panaikino savo delegatūrą.

Kodėl panaikino?

Kan. F. Kapočius aiškina, kad delegatūros įsteigimas bu-vo išimtis iš Kanonų teisės, kuri buvusi padaryta, atsižvel-giant į susidėjusią ypatingą tremtinių padėtį. Praėjus tre-jiems metams Vatikanas, atsi-tįzvelgdamas į dabartines sąly-gas, nutaręs grįžti prie norma-lios padėties.

Visai suprantama, kad Va-tikanas šią ypatingą tvarką į-steigė, Vatikanas gali ją, kada nori, ir panaikinti. Tik kad tremtinių sąlygos būtų jau pa-sikeitusios, tai to nematyti. O jeigu pasikeitė, tai pasikeitė ir lenkams tremtiniam, ta čia u-jiems tokia delegatūra, kaip girdėti, nepanaikinta.

Ne visiškai panaikino autonomiją

Dabar buvusiam Delegatui esąs suteiktas naujas titulas, jau vokiečių vyskupų nustaty-tas. Jis dabar pavadintas vo-kiškai — "Fluechtlingsober-seelsorger". Tas ilgas žodis rei-škia "Vyriausias pabėgėlių sie-lų rūpintojas". Lietuviškai kan. Kapočiaus pareigų pava-dinimas taip rašomas: "Vy-

riausias Lietuvių Tremtinių Sielovados Tvarkytojas Vokie-tijoje ir Austrijoje".

Esąs gautas vokiečių vysku-pų didelės daugumos principinis pritarimas, kad tas Sielo-vados Tvarkytojas ir toliau tu-rės teisės skirti ir atšaukti lie-tuvių kunigus lietuvių tremti-nių stovykloms, mokykloms, organizacijoms ir tt. žodžiu sakant, padėtis pasilieka maž-daug tokia, kaip buvusi, tik lietuvių religinių reikalų tvar-kytojas. Vokietijoje ir Austri-joje priklausys jau ne tiesiog nuo Vatikano, bet nuo vokie-čių vyskupų.

Spėjiojimai apie partinių ne-sutikimų reikšmę buvo be pamato

Chicago DRAUGUI duota-me pasikalbėjime kan. F. Ka-počius griežtai užginčija spėji-mus, kad pakeitime turėjo įta-kos nuomonių skirtumai tarp politinių katalikiškų grupių.

Delegatūra — dabar Sielova-dos Tarnyba — visada buvusi ir pasilieka nuo šaliai nuo po-litinių reikalų.

Vatikano nusistatymas bu-vęs ir likęs lietuviams palan-lus. Tik lietuviai ne visada pasirodą gana dėkingi. Tarp ko kita šiame pasikal-bėjime nurodyta, kad lietuvių kunigų sudaromi metrikacijos aktai bus surašomi ir atskirai vedamos lietuviškose metrikų knygose. Ištraukos iš lietuviš-kųjų knygų turėsiančios vieno-dos galios, kaip ir iš vokiškųjų.

KRAVČENKO BY-LA SU KOMUNIS-TAIS PARYŽIUJE

(Mūsų korespondento Paryžiuje)

Pereitame numeryje jau da-vėme straipsnį apie Kravčenko bylą Paryžiuje. Byla jau įpusėjo ir kasdien kelia vis di-desnį susidomėjimą. Iki šiol apklausinėti mažesnieji Krav-čenko ir komunistinio laikraš-čio "Les Lettres Francaises" liudininkai.

Komunistai nori įrodyti, kad Kravčenko esąs amerikiečių šnipas, knygą "Aš pasirinkau laisvę" ne pats parašęs, pats Kravčenko esąs išdavikas, že-mos moralės žmogus ir pan. Jie nesigaili teisme žemų pro-vokacijų ir tiesiog melo, prieš ką vieną dieną Kravčenko net su jaudinančiu pasipiktinimu protestavo.

Kravčenko liudininkai — tai daugiausiai tremtiniai iš DP stovyklų Vokietijoje, patys sa-vo kailiu pergyvenę baisųjį Stalino rojų. Kai kurie liudi-ninkai davė tiesiog sensacin-gus parodymus. Tarp jų kal-bėjo Ukrainos kaimietis Mar-čenko Olga, kuri iš bolševikų kalėjimo pabėgo per langą, kar-tu gelbėdama tik ką nesenai užgimusį savo vaiką. Ji papa-sakojo savo kančias sovietų iš-trėmime ir ilgų metų badą. Karui prasidėjus ji buvo pa-skirta dirbti į pavojingiausias sritis, kur pateko vokiečiams, kurie ir toliau nelaiminguosius Stalino vergus persekiojo.

Buvęs inžinierius Kyselo pa-pasakojo, kaip jis savo akimis matė Sibire žmones mirstant iš bado ir šalčio. 40 laipsnių šaltyje nelaimingi Sibiro kan-kiniai turi pusplikiai ir pusba-džiai dirbti sunkiausius dar-bus.

Ivan Krevsum, ukrainietis ūkininkas, jau 1930 metais bu-vo bolševikų agentų suimtas ir 33 paras šaltame, užkaltame vagone vežtas iki Vladivosto-ko, kur pusę jo draugų netru-kus išmirė nuo šalčio ir bado.

Ukrainietis Silienko papasa-kojo apie negirdėtus baisumus Ukrainoje, kur vienu metu net 30 nuoš. gyventojų išmirę ba-du. Bolševikinė valdžia nieko nedarė, o laukė, kad tik dar daugiau žmonių numirtų. Mat, maskoliams būtų lengviau už-valdyti visą Ukrainą. Kurie spėjo nuo bado išsigelbėti, tuos bolševikai čiupo ir vežė Sibi-ran...

Prancūzė Lalauze praleido 45 metus Rusijoje ir su šurpu atsimeina bolševikus. Ji dabar senutė ir sako: "Šitame teisme Jūs visi man lyg vaikai. Aš noriu tad Jums papasakoti, kas yra Sovietų Sąjunga". Ji kal-ba ilgai ir jaudinančiai ir su ašaromis linki "jauniems vai-kams" basiojo Stalino rojus nematyti ir nepergyventi.

Panašiai kalbėjo visi Krav-čenko liudininkai. Prieš išsiun-čiant šį laišką, prieš Kravčenko albėjo amerikietis žurnalis-tas žydas Kahn ir anglas pa-rlamentaras Zilliacus. Šios sa-vaitės bėgyje kalbės buvusi Kravčenko žmona Gorlova, da-bar žmona sovietų generolo Ru-denko, buvusio Kravčenko še-fo Amerikoje ir vėliau sovietų teisėjo Niurnbergo byloje, o pastaru metu sovietų koncen-tracijos lagerio Vokietijoje — Buchenvalde viršininko...

Apie tai kitame num. (z)

● **SIELA LAGAMINE** — J. Svaisto 12 apsakymėlių, 144 pusl. Kaina 80c

● **LIKIMO KELIU** — Alės Rutos-Nakaitės 13 apsakymėlių, 140 pusl. Kaina 80c

● **LIETUVOS ŽEMELAPIS** — kur pažymėta visi Lie-tuvos miesteliai. Kaina 50c

● **LIETUVOS VYTIS** — gra-žiai pagamintas Lietuvos herbas. Kaina 50c

GAUNAMOS DIRVOJE
6820 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio

Dienos Klausimais

Redaktorius—VINCAS RASTENIS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, O.

Ar dar bus Lietuva nepriklausoma?

DEVINTĄ kartą minime Lietuvos nepriklausomybės sukaktį su tokiu klausimu: Buvo Lietuva nepriklausoma, bet ar vėl bus?

Nors ir pasakyta, kad palaiminti, kurie neregėjo, o įtikėjo, tačiau tikėjimas yra tvirtesnis, jeigu paremtas žinomais faktais ir iš jų padarytomis nuosekliomis išvadomis.

Atsimenam, kaip pirmą kartą Lietuvos nepriklausomybė buvo atgauta.

Tada Lietuva buvo pergryvenusi 120 metų Rusijos valdžioje. O prieš tai buvo unijos su Lenkija laikai.

Lietuvoje nebebuvo nei vieno gyvo žmogaus, kuris būtų pats atsiminęs arba bent būtų matęs žmogų, atsimenantį tokius laikus, kada Lietuva nebuvo rusų valdžioje.

Tik prieš trumpą laiką buvo atsiradusi svajonė apie senus Lietuvos laikus, bet retai buvo sutikti tokią drąsiai mintį, kad ir vėl lietuviai gali būti šeiminkai savo krašte.

Tik įpusėjus anam karui drąsesnės galvos įsileido mintį apie nepriklausomybę. Bet jai pasiekti reikėjo eiti ir klabenti duris tų žmonių, kurie lėmė politiką, kurie tačiau nei girdėti daugumoje nebuvo girdėję, kad yra tokia lietuvių tauta.

Ir kiek maža buvo lietuvių, kurie galėjo eiti ginti Lietuvos siekimą. Kiek tebuvo iš viso mokančių susikalbėti svetimomis kalbomis? O kiek buvo turinčių prityrimo diplomatinuose santykiuose? Tokių ir negalėjo būti, nes juk visi buvo tik svetimų pavaldiniai... Nematytais keliais teko jiems pradėti vaikščioti...

Vien tomis jėgomis kova negalėjo būti laimėta. Tą kovą laimėti padėjo palankiai susidėjusios aplinkybės.

O dabar? Dabar mūsų tautos jėgos nesulyginamai išaugo. Šiandien nėra Lietuvoje žmogaus, kuris neatmintų ir nežinotų, kad lietuviai gali būti ir buvo šeiminkais savo krašte. Lietuviai jau visi moka būti savo krašto šeiminkais.

Dabar svetimuose kraštuose turime tūkstančius lietuvių, kurie vienu ar kitu būdu yra savo tėvynės ambasadoriai. Diplomatinėje ir tarptautinėje propagandos srityje turime prityrusių ir gabių pajėgų, žinančių kelius pas pasaulinės politikos galiūnus ir ne pirmą kartą su jais susitikusių.

Ir Lietuvos vardas pasaulyje šiandien jau nėra negirdėta naujiena: Amerikos lietuviai geriausiai gali padėti skirtumą tarp dabarties ir anų laikų.

Dar daugiau: mes daburime pačios Lietuvos valstybės įstaigų, respektuojamų ir pripažintų galingiausiųose pasaulio kraštuose.

Tiesa, ir priešinga jėga šiuo metu yra stipresnė, negu tada. Bet kas ne aklas, tas mato, kad pasaulis taip, kaip dabar yra, negali pasilikti ir nepasilikti.

Tik tada reikėtų pamesti ar ilgiems laikams atidėti Lietuvos viltį, jeigu būtų matyti, kad už laisvę stojanti pasaulio pusė nuleido rankas ir nebeturi jėgų.

Kol matome, kas darosi, turime pamato ne aklai, o faktais pasiremami tikėti, kad turi dar ateiti pasaulio rimtų permainų valanda, kuri atneš naują galimybę Lietuvai atgauti savo teises. Ir tada Lietuva jau bus pasiruošusi nesulyginamai geriau, kaip pereitą kartą.

Ar tikrai tokia valanda ateis?

O ar gali ji neatėiti?

Stai dėl ko tikime, kad Lietuva dar bus nepriklausoma. Prisiminkime dar kartą A. Smetonos žodžius, rašytus **ano karo metu**, kada Lietuvos nepriklausomybės mintis buvo dar mažiau įtikėtina, negu dabar:

"Reikia tikėti ne vien dėl to, kad būtų lengviau kentėti, bet ir dėl to, kad **yra pamato tikėjimui**".

Už diplomatinį uždangų

Trumpos žinutės apie diplomatų šių dienų susitikimus ir pasitarimus nedaug sako. Bet sugretinus jas vienas su kitomis, atrodo, kad kaip tik šiuo metu už diplomatinį uždangą darosi kažin kas gal ir labai svarbu.

Siaurės Atlanto sutarties reikalu pasitarimai vykdomi labai skubiai. Skandinavija susirūpinusi, kad skubiai vienaip ar kitaip susitvarkyti savo apsigynimo klausimą. Dėl Švedijos noro pasilikti neutralia, Skandinavija savo tarpe nesutvarkė. Norvegijos atstovas atvyko čia ir tiesiai klausia — ar galite mus tuč tuojau apginkluoti?

Demokratinės tvarkos krašte sunku į tokius klausimus greit atsakyti. Reikia daug ko atsiklausti, daug išsiaiškinti. Bet skubinama išsiaiškinti ir, regis, net į formalumus norima numoti ranka, kad tik greičiau būtų nuspręsta — taip ar kitaip.

Tuo pačiu metu Washingtono vyksta Armijos Štabo (ar štabų?) pasitarimai, į kuriuos iškviestas ir Eisenhower. Jau yra gandy, kad Amerikos politikos ir karo vadai mano, jog geležinę uždangą reikia nustumti į bent prieškarinę vietą **dabar**, nes dabar arba netrukus tai esą dar galima padaryti.

Kas ištikrųjų išlys iš užu diplomatinio uždangų, sunku ispėti, bet kad už jų dabar daug kas darosi, tai nėra abejojimų.

TAUTOS FONDAS

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto atsiųskime skaitome:

"Lietuvių tautos laisvės kova reikalauja nemažai ir materialinių išteklių. Atsirandant vis naujiems uždaviniams Tautos Fondo išlaidos didėja, o pajamos dėl vykstančio tremtinių kilnojimosi mažėja."

Sustokime ties paskutiniaisiais žodžiais!

Kas tai yra Tautos Fondas? Tai fondas Lietuvos laisvės bylos vedimui finansuoti.

Kodėl jo pajamos mažėja dėl tremtinių kilnojimosi?

Čia gal ir bus netikėta naujiena daugeliui amerikiečių skaitytojų. Tas fondas žymiai dalimi buvo sudaromas iš pačių tremtinių mokesčių.

Tremtiniai, kurių tik maža dalis turi uždarbį, ir tą patį labai menką, kurių daugumas be jokio uždarbio yra priversti gyventi iš pašalpinių duoklių — tie žmonės gera valia sutiko išsižadėti savo ir taip menko kašnelio dalies ir yra apsidėję mokesčiais (taksais) Tautos Fondui.

Ar tai nieko nesako mums, čia gyvenantiems ir savo perteklium besididžiuojantiems?

Tremtinių ekonominis gyvenimas paskutiniaisiais laikais dar labiau pablogėjo. Nemažai jų būriai iškeliama į įvairius kraštus. Jie negalės Tautos Fondo finansuoti.

Mums, Amerikoje gyvenantiems lietuviams, priklauso perimti šią reiką. Amerikos Lietuvių Tarybos paskelbta rinkliava duoda tam progą. Juk mums nebus sunkiau tą padaryti, negu tremtiniais buvo — ar ne tiesa?

Mūsų svečiams, čia besilankantiems Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto atstovams turime parodyti, kad sugebame tą padaryti ne blogiau už tremtinius, tai yra — paremti Tautos Fondą tiek kartų daugiau, kiek kartų geriau už tremtinius gyvename!

Bimbos Molis irgi jau "pašleido" jo "pakartą" Drazdauską, bet privarpaliojo apie viską, pradedant Jurgėlos ordinais, baigiant Krupavičiaus barzda.

Sakytum, vyreliai, verčiau: pamelavau, griešnas...

J.G., Brooklyn, N.Y.

DARBE

Kyla debesys juodų dulkių, Tarška, užia kasyklų mašinos. Bet kodėl kartais buna grąditu Vakarykščias dienas prisiminus?

Kopia saulė kas kart vis aukščiau Ir sustingsta žydiame zenite — — Kaip senai aš Tave bemačiau, Mano džiaugsmo, užuomarsos Ryte!

Krypsta akys į šiaurę dažnai, Ant kastuvo sunkiai parimus. Rodos, kad užsitęs amžinai Ši diena, šis apkartęs laukimas.

Juozas Mikštas.

Yolloorne angl. kasyklos, 48, I, 26.

TU ATĖJAI

Tu atėjai į mano sielą Kaip šiltas saulės spindulys, Ir, rodis, ji niekad tarp šešelių Kelionės girioj nepaklys.

Tu atėjai į mano kraują Kaip tyras vasaros dangus, Ir vėl jis bėgs upe iš naujo, Kalnų papėdėj neuždus.

Tu atėjai į mano širdį Ir švietė saule pro miglas, Ir iš nakties sapnų pakirdus Ji visą dieną saulėj plaks.

Bern. Brazdžionis

Nuomonės

[vykęs faktas...]

T. B. iš Chicago pasipiktino, kad parašiau apie mūsų baltimorietį lietuvių, radusį sau gyvenimo draugę Berlyne...

A, kad tokių žinių nutylėjimas apsaugotų mūsų tautą nuo nykimo, tai ne tik jas nutylėčiau, bet ir kitus drauge su T. B. drausčiau nuo jų skelbimo.

Bet... "Those Lovely Lithuanians" išteka už garsių ir negarsių kitataučių, o "Those Handsome Lithuanians" irgi neatsilieka... O apie juos ir rašom, ir sveikinam, ir laimės linkim... Koks skirtumas, ar žmona ne lietuvaite iš čia, ar iš Berlyno?

Kartą Pensilvanijoje tėvas žadėjo nušauti savo dukterį ir jį išsiskirti, jeigu ji už jo ištėkėtų. Bet ji vis vien slapta susituokė ir paskui atėjo su vyru pas tėvą, atsiklaupė abu ir prašo palaiminimo. Tėvas staiga pašoko ir išbėgo. Jie nusigando, manydami, kad tėvas išbėgo šautuvo atsinešti ir šaudys... Bet tėvas grįžo su bonga, sakydamas, "Išsigerkim už jūsų laimingą ateitį!"

Tai ir aš — labai pritariu, kad mūsų lietuvių vestų lietuvaite, bet jeigu kitaip išeina... nešaudau jų, o linkiu laimės.

G. Aidelis, Baltimore, Md.

Ieško ir... neranda

VILNIS skelbia, kad streikų draudimas yra nedemokratiškas. O nori įtikinti, kad demokratiskiausias kraštas yra sovietai, kur ne tik streikuoti, bet ir pagalvoti apie streiką darbininkui negalima! Ir dar jie ieško kvailių, kurie patikėtų sovietų demokratiškumui?

K. G., Cleveland, Ohio.

Sugautas melagis visada murema panosėj

Bimbos Molis irgi jau "pašleido" jo "pakartą" Drazdauską, bet privarpaliojo apie viską, pradedant Jurgėlos ordinais, baigiant Krupavičiaus barzda. Sakytum, vyreliai, verčiau: pamelavau, griešnas...

J.G., Brooklyn, N.Y.

Laisvoji valanda

Taip kalbėjo Kudirka...

Religinės pažūros neturi kliudyti bendrai dirbti tautos labui

Kas norėdamas nuspręsti žmogaus vertę, neklausia nuo jo tikėjimo pado, o žiūri tik ant darbų, palikdamas žmogui sąžinės liuosybę, tam ištikro labai įstabu išgirsti, kaip mūsų "tikintieji" absoliutiškai sprendžia, kad "netikintieji" negali būti geras žmonėmis.

Kam teko matyti ir pažinti daugiaus svieto, tai tikrai pateko atrasti "netikintųjų" žmonių, kurie savo pasielgimu, geras darbais, visai neduoda apsilenkinti "tikintiesiems".

Jeigu "tikintieji", gerai darydami, remia savo darbus ant tikėjimo, tai "netikintieji", gerai darydami, taip gi turi turėti savo pamatus, ant kurių remiasi jų darbai. Argi gali vieni ant kitų šnairuoti, vieni kitiems išmetinėti ir per prievartą siūlyti savuosius pamatus? Negali, jeigu nori būti teisingais. Jeigu du kaimynai, gyvendami ant vienokio lauko, o tik vartodami kitokių ūkės įrankius, gauna vienokį užderėjimą, ar gali viens kito įrankius daryti ir sprauti savuosius? Ne. Gali būti, kad persimainę įrankius, gautų menkesnį užderėjimą. O tik doros ūkės turi kur kas daugiaus liuosybės, tik tikėjimas, tai dalykas ne prievartos, o sąžinės. Kad norite tikėti — tikėkite! Tikrai žiūrėkite, kad jūsų darbai būtų geri! Kad nenorite tikėti — netikėkite! Tikrai žiūrėkite, kad jūsų darbai būtų geri!

Man rodosi, šitaip reikėtų žiūrėti ant tų dalykų tarp visiemis, kurių rūpestis, ne kelti vaidu tų "netikintųjų" ir "tikintųjų", o tik kelti lietuvių, ginti tautos teises. Taip suprantant Gr., tarydamas tame pat Nr. "Vienybės", p. 552: "Tikėjimas gali pasilikti pas kiekvieną žmogų neklaidytas, o tautiškose dalykuose visi dirbkime išvien". Labai teisinga pažvalga. Ant galo, bešluostant su tikėjimu visokius užkampius, galima jį diktokai suteršti — reikėtų kam ir tai atsiminti.

(Iš 1893 m. VARPO 5 nr.)

Ir taip kalbėjo Smetona...

Ar religija privatinis reikalas?

Argi religija privatinis dalykas, kaip, sakysime, mano ar kitų namų reikalai, mano ūkis, mano asmens rūpesčiai, kurie gali kitų ir ne-liesti?

Rimčiau pažvelgę gyvenimui, matome, jog tai netiesia. Religijos reikšmė junta ne vienas kas, bet gan greit visi.

Yra svarbus mūsų reikalas Dailės ir Mokslo draugijų namai. Jau kelinti metai skelbiama jiems aukų rinkliava, o viso lig šiol tesurinkta keliolika tūkstančių rublių. Tuo tarpu menkute parapijėlė per kelerius metus viena surenka tokią sumą naujai bažnyčiai statyti iš vienos apylinkės, visai nesiskaudama tautos. Jau tas jautrumo laipsnis rodo, kad tikyba visuomenės dalykas, kuriuo gyvena didžioji dauguma žmonių.

Visuomenės pažymį religijai pripažįsta gan greit visas pasaulis, duodamas laido jai plėtotis teisės pamatais.

(Iš 1912 m. VILTIES 141 nr.)

Pažiūrų kova įsibrovė ir politikos sritin. Paašikėjus, kad netikintiesios srovės siekimai susikerta su bažnyčios reikalais ir reikalavimais, kad daugelyje klausimų, lytinių bažnyčios teises, lietuvių visuomenės vadai nesutiks savo nuomonėmis, kai kurie tikybinės organizacijos šalininkai ėmė truputį kitaip žiūrėti ir į politikos atstovo privalumus, ėmė iš jo reikalauti, kad jis būtų ne tik geras politikas, bet drauge ir geras katalikas. Tuo, vadinasi, buvo pažymėta, jog bažnyčia ir religinės organizacijos šiaip ar taip susisiečia su visuomenės ir politikos gyvenimu.

Tiesa. Tik klausimas, kaip ir kuriame daikte susisiečia? Reikia išsiaiškinti.

Pamėginsime. Bažnyčia ir tikybinės organizacijos gyvena dvejopomis normomis. Vidaus gyvenimą tvarko doros dėsniai, kurių sankcija yra sąžinė, o ne prievarta iš viršaus.

Tačiau yra ir materialinė bažnyčios pusė. Tiems santykiams veda ribas teisė. Vadinasi, visuomenės ir valstybės gyvenime bažnyčia tiek susiduria su politika, kiek ši liečia jos teise.

Pavyzdingas, bet neįsimanęs mokslo, be iškalbos katalikas bus prastesnis atstovas už iškalbingą, nors ir ne kiek pamaldų advokatą, kurs užjaucia katalikybę ir pririekus už ją stoji.

Krikščionių įsitikinimo atstovas, kad ir nekatalikas, gali ginti katalikų teises lygiai, kaip

katalikas gali ginti protestantų teises, kai jos esti skriaudžiamos.

Rūpinantis abiem tikybos organizacijos pusėm (viduja ir viršuja) ir tuo tikslu buriantis draugėn, reikia mokėjimo išlaikyti pusiausvyrą. Reikia saugoti, kad bažnyčia nenustotų savo teisių viešame gyvenime, ir kad jai neįsitrauktų žemiškų reikalų.

To dvejopo pavojaus išvengsime ant platus krikščioniškos doros pamato. Katalikybė ne apsiaustas lietuviškumui ir lietuviškumas ne apsiaustas katalikybei. Viena ir antra sąvoka yra du atskiri dalyku.

Nors mes stovime ant krikščionybės pamato, tačiau politikoje nestengiamės ant jo sutilti su visais savo reikalais dėl daugelio priežasčių. Visų pirma dėl to, kad katalikai ne vieni, o per daug politikai. Vieni yra konstitucinės monarchijos, kiti parlamentarizmo šalininkai, vieni šitaip kiti kitaip norėtų visuomenės luomų santykius suprasti, vieni ant platus, kiti ant siauresnio demokratinio pagrindo stovi ir tt. Lietuvių reikalai (ūkis, prekyba, švietimas, mokslas) savo skaičium ir stengrumu praneša skirtingą bažnyčios reikalą, kurs yra tik viena dalis iš visų tautos reikalų.

Jei politikos organizacija, pabrėžusi savo programoje krikščionybę, norėtų duoti jai tikybinio (konfesinio) pobūdžio, tai ji eity rungtynėmis su bažnyčia ir gal ne kartą jai prieštarautų. Arba galėtų ir taip atsitikti: tokia politikos organizacija nustotų savaimis ir nejučiomis pakliūtyt artimon dvasinės praešybės priežiūron. Tuomet bažnyčios organizacija, subjektyviai vertindama politikos atstovo gerumą katalikybės atžvilgiu, pakeliui svarstytų ir kitus jo privalumus; tuomet nuo jos labai daug priderėtų ir atstovo parinkimas. Bažnytinės organizacijos įsikišimas rinkimuosin prieštarautų demokratizmo dėsniui, kuriuo privalo visuomenė savitai spręsti rinkimų klausimą.

Be to, konfesinio pobūdžio partija neišliktų sveika Lietuvoje. Kad ir religinga mūsų visuomenė, ji nemėgtų iš viršaus jai teikiamo atstovo.

Konfesinės partijos pobūdis būtų tiesus tiltas į klerikalizmą, kurio lig šiol dar nebuvo lietuviuose ir kurio reikėtų vengti, nes jis susilpnintų mūsų tautą.

Tačiau intimus religijos gyvenimas prasiideda tik pačiame bažnyčios bendravime. Čia pasireiškia visiškai jos atstovų teisė ir priedermė žiūrėti, gas geras ir kas prastas bažnyčios narys.

(Iš 1912 m. VILTIES 143 nr.)

Bažnyčioje sutilpstą aristokratas su demokratu, lobingas žmogus su vargdeniu ir tt. Bet kada ton dvasios sritin įsispainioja ir koks žemiškas reikalėlis, jis sudrumsčia rimties santarvę ir toje šventoje vietoje: lietuvis nebesutalpstą vienoje bažnyčioje su lenku, čekas su vokiečiu. Ir čia matome "drąsiai keliant katalikystės vėliavą" ir vienoje ir antroje pusėje, gūntis ta vėliava prisidengus, kaip kokių skydu, ginantis kataliką nuo kataliko. Ispanų katalikų vyskupai laimino ispanus, kad įveiktų Amerikos kariuomenę, amerikiečių katalikų vyskupai laimino savuosius, kad įveiktų ispanus. Vokietijos katalikų partijos ir jų spauda, gindama vokiečių interesus, smerkia prancūzus ir kreitėja užpulti juos. Tą pat daro ir prancūzų katalikai vokiečių adresu.

Ir jei ištiktų karas tarp tų abiejų tautų, tai vienoje pusėje būtų katalikai prancūzai su savo nekatalikais kompatriotais, antroje — katalikai vokiečiai su savo nekatalikais tautiečiais. Vadinasi, jei kiltų pavojus tėvynei, katalikui būtų artimesnis savo tautos žmogus, kad ir protestantas ar liberalas, nekaip svetimtautis katalikas.

Tai ir ekonomijos srityje: katalikas darbininkas streikuoją prieš kataliką darbdavį, nors religijos ir su ja rišamos kultūros dirvoje jie eina iš vieno prieš pirmieji darbininką ir pirmieji darbdavį.

Nereikia versti ekonomijos ir kultūros įstaigų katalikybės ar pirmievybės propagandos organizacija. Kaip tik būtų kuo nesveikiausia katalikybei ir toms įstaigoms, jeigu jos būtų sunaudojamos ne tam, kam taisomos. Jei po katalikybės dangtimi būtų padaryta kokia sukybė, tai ir jos obalsis nustotų vertės.

Kooperacijos vedėjai gali būti visur katalikai, bet kas žino, ar jie geri būtų finansistai ir prekijai.

Jeigu šiandien yra dar "pirmieviškų" ir "katalikiškų" kooperacijų ar draugijų, tai tik rodo, kad jos neišmano savo tikslo, darbuojasi ne tam, kam yra pasižadėjusios darbuotis, ir vargu ar jos ilgai patvers, tokiais obalsiais vadovaudamosios. Iš tiesų: Ar galia aš pasitikiėti ta įstaiga, kuri pasižada pirmoj vietoj dėti ekonomijos reikalą, o ištikrųjų deda katalikybę ar pirmievybę?

(Iš 1913 m. VILTIES 43 nr.)

Tautosaka arba folkloras Amerikoje

Per mažai įvertin tas mūsų turtas

Rašo dr. Jonas Balys.

Ne priklausomoje Lietuvoje kiekviena kaimo moterėlė žinojo, kas yra tautosaka. Po visą apylinkę paeidavo gandas, kad štai tokia ir tokia kaimo dainininkė arba muzikantas buvo iškvietę į Kauną, dainavo arba griežė į mašiną, kurios plokštelės (rekordus) padarė. Ne vienas ir per radiją pasigarsindavo.

"Žiūrėkit, ji net per radiją dainavo", —

eidavo gandas per visą parapiją. Ir nedaug teliko tokių vietų, iš kur kas nors nevažiavo į Kauną, pakviestas Lietuvių Tautosakos Archyvo, arba kur neapsilankė tautosakos rinkėjas, iki įkyrumo klausinėdamas apie visokius dalykus, turinčius ryšio su mūsų senove ir Tautos kūryba. Ir taip buvo surinkta apie pusę milijono tautosakos dalykų, vienu plokštelėlių per 1,200, su keliais ir net keliolika dalykų kiekvienoje. Nemaža ir knygų buvo išleista, pačios tautosakos ir jos nagrinėjimų. Profesoriai ir studentai mokėsi ir tyrinėjo tautosaką mūsų Universitete, kuriame 1934 metais buvo įvesta speciali katedra šiam reikalui.

Amerikojė tautosakos dalykai irgi nėra naujiena

Senesniais laikais buvo išleista net nemaža tautosakinių knygų. J. Paukštys jau 1887 m. išleido knygą "Lietuviškos dainos iš visur surinktos", kurios antras leidimas buvo J. Burbos išleistas 1893 m. Tai nemaža 496 psl. knyga, jos atspausdinta buvo 3,000 egzempliorių. Panašių leidinių yra ir daugiau: "Lietuviškas Dainorių", "Yvairios Dainos" ir kt. "Lietuviškas Pasakoris" buvo išleistas D. Bočkausko 1998 m. Žinoma, paminėtose knygose yra visa ko: ne tik liaudies dainų, bet ir žinomų poetų eilėraščių, ne tik lietuviškų, bet ir kitų tautų dainų ir pasakų vertimai. Tačiau visa tai rodo, kad mūsų lietuviai tokias knygas mėgsta, jų išėjo net po kelis leidimus ir šiandien nelengva begauti, nes senai išparduotos.

Rimčiausi tautosakos veikalai,

išleisti Amerikoje, buvo Dr. J. Basanavičiaus rinkiniai: "Ūkavalių dainų" dvi knygos ir net septynios storos knygos įvairių lietuviškų pasakų. (Shenandoah, Pa., ir Chicagoje, 1898-1905). Jo "Lietuviškos pasakos yvairios" susilaukė net keturių leidimų, paskutinis išėjo Kaune 1928 m. Ir dar pora vertingų leidinių reikia paminėti, tai šimtakojo (kun. J. Čapliko) "Trakiečių dūškų dainos" (1899) ir K. Jurgelionio "Mūsų knyga" (1913). Didelis kultūrinis darbas buvo atliktas amerikiečių lietuvių, išleidžiant šias knygas.

Tačiau nereikia manyti, kad jau viskas padaryta

Tai tik gera pradžia. Mūsų tautosaka yra tiek gausi ir įvairi, kad sudėjęs krūvon visus atspausdintus dalykus gausi tik maža dadelė to, ką mes turime surinkę. Be to, paminėtų leidinių paruošimas ir sutvarkymas, nebeatitinka šių dienų reikalavimų. Dabar tautosaka nebelaikoma tik kaip medžiaga "lengviems pasiskaitymams", bet pasidarė rimtas mokslas apie Tautos praeitį ir jos kultūrą. Kasdieniniame šių dienų gyvenime tautosaka irgi randa vietos bei pritaikymo. Sakysim, Amerikoje mūsų tautosaką, daugiausia liaudies žodžių, populiariau savųjų ir svetimųjų tarpe Vyt. F. Belajus savo pasirodymais ir angliskai

leidžiamame žurnale "Viltis". Visa tai gerai, bet to maža.

Amerikonai irgi gana daug dirba folkloro srityje

Kasmet išleidžiama daug knygų. Šalia didelės ir senos "American Folklore Society" ir jos žurnalo, yra dar visame krašte daug vietinių folkloro draugijų, kurios veikia ir leidžia savo žurnalus visuose didelio kontinento kraštuose: Kalifornijoje, New Yorke, Floridoje, Indianoje, Illinois, Tennessee.

Atskiros tautybės Amerikoj irgi turi savo tautines folkloro sąjungas, leidžia knygas, žurnalus ir pan. Yra sambūriai vokiečių, ispanų, negrų, indijonų, žydų ir čigonų folklorui rinkti, spausdinti ir tyrinėti. Tiesa, dar nei viename Amerikos universitete nėra savarankiškos folkloro katedros, nors yra garsų specialistų. Tautosaka vis dar prijungta prie kitų mokslo dalykų, kaip buvo Europoje prieš 30-40 metų, bet reikia manyti, kad ir Jungtinės Valstybės greit paseks kitus kraštus. Pietų Amerika irgi neatsilieka. Labai išvystyta yra folkloro veikla prancūzų, kai kalbant apie Kanados dalyje.

Kas gi mums lietuviams reikėtų daryti?

Senesnio amžiaus žmonių, gimusių Lietuvoje ir žinančių tautosakos, Amerikoj daug ne-

rasime, nors nereikėtų praleisti progą šitą užrašyti, jeigu tokia kur pasitaikytų. Užrašyti bet neatspausdinti mūsų tautosakos turtai pasiliko anapus geležinės uždangos.

Galiu prisipažinti,

kad išsigabenau tik vieną čemodaną rankraščių. Tai per eilę metų iš tūkstančių tarpo atrinkta pirmieji vertės medžiaga. Visur ją tampa kartu su savimi: per visus dažnai beviltingai atrodančius bėgimus, evakuavimus, bombardavimus ir nesuskaitomus lėktuvų aliarmus. Nekartą vidurnaktį lėktuvams užiant ir sielenoms kaukiant čiupdavau į vieną ranką "boksą" su tautosakos rankraščiais, ir kitą savo miegančią dukrelę — ir į slėptuvę. Nekartą byrėjo langai, degė namas, bet pasisekė gyvimi išlikti ir tautosaką išsaugoti. Dabar sukvėčiau į saugiąme krašte ir geležinę spintą, kur amerikoniai laiko dolerius, bonus ir brangenys. Man tai didžiausias turtas, ne tiek mano, kiek visos negailestingai naikinanamos lietuvių tautos, kaip ryškiausias jos gyvastingumo ir tautinės kultūros pasireiškimas.

Tačiau negi laikysį ją visą laiką po užraktu

Kiekviena proga ir įvairiomis kalbomis paleidžiu jos nors

UŽSIPRENUMERUOKIME LIETUVIŲ KALBOS VADOVĄ

Čia kalbame apie LIETUVIŲ KALBOS VADOVĄ, kuris ir savo stambumu (apie 30 spaudos lankų), ir spaudmenų įvairumu, ir kirčiuotomis raidėmis sunkino išleidimo darbą ir sudarė tokias stambias išlaidas, kurių joks atskiras leidėjas dabar pakelti negali. O gimtosios kalbos vadovo mums reikia. Jei reikia, tai turime ir žūt būt išspausdinti. Todėl švietimo ir Kultūros Taryba, suprasdama to reikalo svarbą, kviečia visą mūsų bendruomenę prisidėti prie tos reikšmingos knygos išleidimo.

Čia negalime tos knygos pavaižduoti visiškai aiškiai. Tačiau duodame duomenų, iš kurių kiekvienas galės susidaryti sau apytikrą vaizdą.

1. Lietuvių Kalbos Vadovas nėra nei mokyklinė, nei praktinė įprasto pobūdžio gramatika, kurią reikia "kaloti".

2. To Vadovo tikslas — duoti mūsų bendrinei rašomajai ir šnekamajai kalbai taisyklingumo gaires.

3. Todėl Vadovo programiniai dalykai eina: I (teorinėje) dalyje (166 mašinos psl.) — a) garsų daryba ir tartis, b) rašyba ir raidynas, c) rašybos rūšys, d) garsų rašyba, e) didžiųjų ir mažųjų raidžių rašymas, f) žodžių dalių kėlimas, g) žodžių rašymas kartu ir skyrum, h) svetimųjų rašymas ir i) santrupos; toliau duodama: j) kalbos dalykai, k) skyryba ir l) kirtis ir prigaide;

II (žodinėje) dalyje (apie 1000 mašin. psl.) — lietuviškų ir svetimų žodžių didelis rinkinys, kuris pavaižduoja: a) vartotinus ir nevartotinus žodžius, b) taisyklingą žodžių rašymą, kaitymą, tarimą, kilmę, trumpinimą, c) netaisyklingus žodžių vartojimo atvejus, d) žodžių darybos priemones (priesagas ir priedėlius) ir kt.

Taigi čia turime knygą, kurios nereikės "kaloti", bet į kurią atvejų atvejais teks žiūrėti — o kaip aš turiu teisę lietuviškai parašyti ar pasakyti?

Lietuvių Kalbos Instituto vyr. asistentas, ilgametis švietimo Ministerijos terminologijos komisijos narys ir Lietuvių Kalbos Draugijos narys;

Stasys Barzdukas, buv. Alytaus gimnazijos lietuvių kalbos mokytojas, dabar tokį pat darbą dirbąs Eichstaetėje, ilgametis Lietuvių Kalbos Draugijos narys.

Šie autoriai savo sunkų užduotį yra atlikę taip, kaip geriausiai galėjo, kad būtų mūsų sunkumose. Todėl jie gali laukti iš Lietuvių bendruomenės pasitikėjimo.

Lietuviai visada supranta savo gyvybinius reikalus ir, kiek tai nuo jų pačių priklauso, visada juos paremia visomis savo išgalėmis. Todėl ir šiuo atveju reikia tvirtai tikėti, kad mūsų gimtosios kalbos išlaikymo reikalas bus gerai suprantas ir tinkamai paremtas. O ta parama neturėtų būti ir sunki, nes ne aukos prašome, tik kviečiame stoti į būsimojį Lietuvių Kalbos Vadovo platinimą, skaitytų ir savininkų eiles — iš anksto jį užsiprenumeruoti.

Žinokime, kad šios rusiškos knygos greitai nusilauksime. Todėl būtų išmintinga ir tikslu, kad Lietuvių Kalbos Vadovą apsirūpintų ne tik suaugę asmenys ir mokyklinis jaunimas, bet kad tėvai aprūpintų juo ir savo vaikus: kur nors svetimame žemės kampe tai bus brangus gimtosios kalbos taisyklų šaltinis. Patys neužmirškite ir vaikams bylojate, kad garbė svetimomis kalbomis kalbėti, didi gėda savosios gerai nemokėti.

Prenumeratą pradėkime rinkti tuojau. Prenumeratos kaina Amerikoje \$2.50.

Švietimo ir Kultūros Taryba.

GALIMA UZSISAKYTI LIETUVIŲ KALBOS VADOVĄ

J. Audėnas, generalinis įgaliotinis Lietuvių Kalbos Vadovo prenumeratai Amerikoje rinkti, savo įgaliotinis Clevelande paskyrė: V. Rasteni, Pr. Drasutį ir A. Damašį, pas kuriuos Clevelandiečiai galės užsiprenumeruoti tą svarbią knygą.

DIRVOJE tą knygą užsirašyti galima dieną ir vakarais. Kaina \$2.50.

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio.

atlauzas į platųjį pasaulį. Didelį darbą atliko J. Lenkaitis leidykla "Patria" Vokietijoje, išleidama du tomu mano paruoštą "Lietuvių tautosakos skaitymų" (Tuebingene, 1948 m.). Kiekvienas, kuris atydžiai nors perskaitys, tuos 500 psl., jau galės įsigyti neblogą supratimą, kas gi yra ta mūsų tautosaka ir ką ji kiekvienam iš mūsų gali duoti.

Knygos rašymas ir spausdinimas užtruko puse trečių metų. Vien tik popieriaus reikėjo apie 15,000 svarų, nes atspausdinta 4,000 egz. — ir Nepriklausomoje Lietuvoje didesnio tiražo nespausdindavom.

Kas žino, kaip sunku šių dienų Vokietijoje gauti popieriaus, kiek prašymų ir "patepimų" reikia, kol gauni rutulį popieriaus ar prisiprašai spaustuve, kad pagaliau atliktų darbą, tik tas galės įvertinti tuos sunkumus, su kuriais turi susidurti knygų leidėjai tremtyje. Ir vis dėlto padaro tikrai didelius dalykus, su kuriais bet kur gali pasirodyti. Tie naujovės knygnešiai užims garbingą vietą mūsų kultūros istorijoje.

Svarbus ginklas

Tautosaka, kaip kalba ir liaudies menas, yra didelė vertė ir svarbus ginklas kovoje dėl mūsų Tautos politinės ir kultūrinės egzistencijos.

Ji tiek įdomi ir svarbi mokslinui atžvilgiu, kad jai visur keliai atdari. Parašyk rimtą straipsnį kurio mūsų tautosakos klausimu, jį atspausdins rimčiausi žurnalai Vokietijoje, Švedijoje, Šveicarijoje, Amerikoje.

Štai žinoma žodynų leidykla Funk and Wagnalls Co. New Yorke sumanė išleisti "Dictionary of Folklore, Mythology, and Legend". Paprašė mane parašyti straipsnius apie lietuvių ir kitų pabaltiečių tautosaką, dainas, mitologiją, legendas.

Puiki proga priminti pasauliui,

kad štai dar yra tokios tautos ir žiūrėkite kokių įdomių deimanių jos turi. Prakitavau porą mėnesių iki vidurnakčio, knisau po žodynus, iškodamas žodžių reikšmes išsikišimams, parašiau tris kartus daugiau, negu buvau prašytas ir nekartą galvoju: išbraukys viską, paliks po kokias penkias eilutes ir visas trisdešias nūeš niekais. Nusiuočiau ir netruktu sulaukiu atsakymą. "Excellent", parašo man, nei viena eilutė nebus išbraukta. Ir kartu pridėtas honoraro čekis.

Lengva pasakyti...

Amerikonai folklorininkai man sako: "Išversk lietuvišką tautosaką angliskai, viską atspausdinsim". Lengva pasakyti "išversk", bet tautosaka tai ne novelių rinkinys. Viso būtų kokios 5 ar 6 storos knygos. Joms išvesti, kai tenka po 6-8 valandas į dieną kitas dirbti ir "saviems reikalams" maža laiko belieka, reikėtų bent 50 metų. Neįmanomas dalykas.

Mokslui, ypač lietuviškam, irgi svarbiau paskelbti tekstus originalo kalba ir svetima kalba pridėti tik vertimus arba santraukas. Pagaliau tautinė garbė reikalauja, kad mūsų tautosaka, kurios tik maža dalis tepasisekė išgelbėti, būtų paskelbta lietuviškai. Argi mes neįstengsime šito padaryti? Taip, tai turi būti padaryta. Ir bus. Kada ir kaip, tai jau reikia pagalvoti. Ne tik reikia galvoti ir kalbėti, bet ir veikti. Ir aš tikiuosi, kad šį didelį darbą dirbdamas nepasileiksiu vienas.

Indiana University, Bloomington, Ind.

LIETUVIŠKAS ALBUMAS gražūs paveikslai iš Lietuvos su paaiškinimais lietuviškai ir angliskai. Kaina \$1.00

Sesės ir broliai amerikiečiai, ištieskite man pagalbos ranką. Skęstu, gelbėkite! Aukos siųskite: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc. 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

ŠEŠIOS DIENOS

pasaulio politikoje

VASARIO 4

Vengrijos Demokratinės Liaudies partijos vadovas Barankovics paskelbė, kad partija yra likviduojama, o pats pabėgo iš Vengrijos. Šita partija buvo opozicijoj komunistų valdžiai. Komunistai norėjo priversti, kad ta partija pasiliuktų veikti, bet pasmerkė kardinolą Mindszentį, kuris yra suimtas ir teisiamas.

Britų valdžia sutinka atnaujinti diplomatinis santykius su Franco valdžia Ispanijoje, bet nesutinka, kad Ispanija būtų priimta į UN arba į Šiaurės Atlanto gynybos sąjungą.

USA nebesutinka, kad Berlyne pasiliuktų vien tik sovietų išleisti vokiški pinigai. Pirmą buvo galvota, kad sutiks su tuo, jei tik rusai nuims blokadą.

Vengrijos kardinolas Mindszentis komunistų teisme, panašiai kaip ir kaltinamieji Maskvos teismuose, "prisipažino kaltas dėl daugumo kaltinimų", tik užsigina, kad būtų dalyvaus pasikėsinime nuversti komunistų valdžią Vengrijoje.

Pasirodė žinių, jog prieš tris savaites Vengrijos valdžia reikalavo iš vyskupo, kad jie atsisakytų nuo paklusnumo Romai ir sudarytų Vengrijoje "tautinę bažnyčią".

VASARIO 5

Vatikanas dėl Vengrijos kardinolo "prisipažinimų" pareiškė nuomonę, kad kardinolas matomai yra nenormaliame dvasiniame ir fiziniame stovyje.

USA pasiuntinys Vengrijoje gavo įgaliojimą pareikšti protestą Vengrijos valdžiai, kad Amerikos stebėtojai neleidžia mi i kardinolo teismą.

USA sutiko paskirti ambasadorių į žydų valstybę ir tos valstybės misijai pripažinti ambasados padėtį. Ambasados laipsnis ligi šiol buvo duodamas tik pasiuntinyboms didžiojoje valstybėje. Žydų valstybė yra viena iš mažiausių...

USA ir Anglija sugriežtino kontrablokadą prieš sovietų zoną. Komunistų vadai grasina bausme tiems vokiečiams, kurie bendradarbiauja su anglais ir amerikiečiais...

Graikų sukilėliai per radiją pranešė, kad jų ligšiolinis vadovas Markos yra "paleistas iš pareigų". Jau keletas mėnesių, kaip buvo gendai, kad jis "rimtai serga".

Graikijos valdžios sluoksniuose spėja, kad Markos yra tiesiog "likviduotas" dėl nepasisekimo laimėti sukilimą.

Toks pat pranešimas paskelbtas ir apie vienintelę moterį graikų komunistų vadų tarpe. Apie ją irgi buvo kalbama, kad ji "rimtai serga", o dabar

esanti "paliuosuota nuo politinės atsakomybės".

Irano šachą kėsinosi nušauti vienas studentas-žurnalistas. Jis prisirišino prie šacho neva norėdamas nufotografuoti, bet paleido į jį penkis šūvius, iš kurių tik du truputį pataikė. Šachas tik lengvai sužeistas.

VASARIO 6

Vengrijos kardinolo byloje kaltinamas reikalauja mirties bausmės. Kardinolas paskutiniame žodyje dar kartą prisipažino "principe kaltas" dėl daugumos kaltinimų, tik ne dėl kėsinimosi nuversti valdžią.

Po pasikėsinimo prieš šachą Irane įvestas karo stovis, uždrausta komunistams palanki Tudeh partija ir suimta 14 tos partijos vadų, kurie kaltinami platinę komunistų jaunumei nės tarpe.

Libano ir Sirijos premjerai sutarė dalyvauti Rhodos saloje vykstančiose derybose dėl karo paliaubų su žydais. Tos derybos tuo tarpu vyksta labai sunkiai.

Kinijos komunistai pridėjo dar vieną taikos sąlygą — nubausti ir tuos japonų karo nusikaltėlius, kurie veikė Kinijoje karu metu.

Penki buvę Čekoslovakijos ministrai ir parlamento nariai, pabėgę iš Čekoslovakijos po komunistinio perversmo, atvyko į Washingtoną, kur rengiasi įsteigti Čekoslovakijos egziline vyriausybę.

Varšuvoje paskelbta, kad buvo susektas pasikėsinimas išsprogdinti Armijos Namus ir nužudyti valdžios vadus. Daug žmonių suimta.

VASARIO 7

New Yorke kardinolas Spellman pareiškė, kad Vengrijos kardinolas kankinimais ir vaistais buvo pastatytas į padėtį, kurioje niekas negalėjo jam padėti. Jis mano, kad kardinolas Mindszentis bus nusmerktas mirti.

Popiežius viešai pasmerkė Budapešto teismą.

Vietoje mirusio lenkų kardinolo Hlondo, Varšuvos arkivyskupo paskirtas ligšiolinis Varšuvos vyskupas Wiszinsky.

Norvegijos užsienio reikalų ministras Lange atvyko į Washingtoną pasitarti, ką daryti su Maskvos pasiūlymu sudaryti nepuolimo sutartį.

Jis sako, kad Maskvos nota nepakeitė Norvegijos susidomėjimo Šiaurės Atlanto apsigynimo sąjunga. Manoma, kad Norvegija Maskvos pasiūlymą nepriims.

Airija nesutinka dalyvauti Šiaurės Atlanto apsigynimo są-

SIULO VIETOJE "PONOS" — "VIEŠPATS"

Žinomas mūsų poetas Pautas Kirša tremtinių laikraštyje "Mūsų Kelias" išspausdino straipsnį, kuriame siūlo atsisakyti vartoti žodžius "Ponas ir Ponia". Šis žodis esąs nelietuviškas, atėjęs pas mus iš lenkų. Esąs jau laikas atsisakyti nuo poniutekų, poniusenų, poniškų, poničiukų, ponilyčių ir visokių "ponų".

Seniau "ponas" reiškęs lenką dvarininką. O lietuviai kreipdavosi į vienas kitą su: Tu, Jūs, Tamsta, Viešpats.

Autoriaus nuomone visų tautų kreipimasis į žmogų atitinka "viešpats" prasmei: viešas + pats... kas reiškia atvirumą, orumą. Todėl autorius siūlo atsisakyti vergiško pono ir išžiusios poniusenkos ir vartoti "viešpats". Pavyzdžiui rašo pabaigoje: "Tad, Viešpatie Redaktoriau, atspausdink šitą mano apeliaciją!"

Taigi, pagalvok, viešpatie skaitytojau...

Redakcijos pastaba: Sumanymas nėra blogas, tik sunku pasakyti, ar lengva būtų višiemis prie to priprasti. Idomu būtų išgirsti ir kalbininkų nuomonę.

Be to, tas sumanymas nėra naujas. Dar prieš keliolika metų Lietuvoje viešpačiais vadintis siūlydavo... Justas Paleckis.

jungoje tol, kol Airija bus padalinta. Šiaurės Airijos dalis dar tebeprisklause prie Didžiosios Britanijos, tuo tarpu Airijos didžiama yra nepriklausoma respublika. Šią savaitę Šiaurinėje Airijoje turi įvykti rinkimai. Manoma, Šiaurinės Airijos gyventojai ir toliau prisilaikys prie Didžiosios Britanijos.

Kinijos vyriausybė pareiškė, kad ji nesutiks pasiduoti ir neprašės taikos derybų su komunistais, kol tie neatsisakys nuo savo reikalavimo suimti ir bausti "karo nusikaltėlius".

VASARIO 8

Kinijos sostinė galutinai perkelta į Kantoną. Kantono vyriausybė pagrasino naują ofensyvą prieš komunistus, jeigu jie vis reikalaus pasiduoti be jokių sąlygų.

Norvegijos užsienio reikalų ministras Lange tariasi su D. Achesonu apie tai, kokią pagalbą ir saugumo garantiją suteiktų Amerika Norvegijai, jeigu ji, nepaisydama rusų grasinimų, prisijungtų prie Šiaurės Atlanto apsigynimo sutarties.

VASARIO 9

Valstybės Departamentas tuo tarpu negali aiškiai atsakyti į Norvegijos paklausimą, kada ir kokios pagalbos galėtų duoti. Achesonas neturėjo laiko vėl susitikti su Norvegijos ministru nei su Švedijos ir Danijos pasiuntiniais.

Gali atsitikti, kad Skandinavijos kraštai vėl tarsis dėl apsigynimo sąjungos vien tik savo tarpe.

Kardinolas Mindszentis Vengrijos komunistų teismo nutelstas kalėti iki gyvos galvos.

Ir jo gynėjas ir prokuroras duoda apeliaciją į aukštesnį teismą, kuris bausmę gali ne tik sumažinti, bet padidinti.

Visame pasaulyje kilo ištisa protestų banga dėl šito teismo.

Graikijos sukilėlių vadu, vietoje nežinia kokių būdu pašalinto Markos, paskelbtas kaž koks Ionnides.

Sovietų spauda vėl pradėjo grasyti Suomijai, kad ji nedrįstų turėti kokių nors reikalų su "Amerikos imperialistais".

Paryžiaus studentai sudegino "Staliną"

(Dirvos spec. koresp. Paryžiuje)

Neseniai vienas laikraštis Anglijoje įsidėjo tūlos našlės skelbimą, kuriame sena našlė giriama turinti keletą šimtų hektarų žemės, traktorių ir visą tai padovanosiantis laimingam jaunikui... Netrukus atsiliėpė vienas škotas, pasiūlydamas jai savo ranką ir širdį. Bet dėl visa ko pareiškė:

"Gal ir sukursime laimingą šeimą, bet, pirm visą ko, malonėkite atsiųsti man fotografiją Jūsų traktoriaus..."

Šita istorija primena dabar prasidėjusias Stalino piršlybas su taika. Sukta kaukazietai tariai, kad pasaulis yra pakankamai pamišęs nuo jo taikos dūmų ir už tai jis gali kiek tinkamas visus vedžioti už nosies.

Kaip pasitiko Europa Stalino taikos interviu? Atsakymų panaudojime Prancūzijos ministerio pirmininko žodžius, kuriuos jis pasakė vienam britų žurnalistui:

"Action, not words!" (Darbu, ne žodžiu...)

TRAFIKO MIRČIŲ DAUGĖJIMAS

Jeigu dabartinis trafiko užmušimų skaičius pasilaikys, tai 175 Clevelandiečiai žus trafiko nelaimėse iki galo šių metų.

Clevelando gatvėse per 27 šių metų dienas užmušta 13 asmenų, kuo remdamasis Jesse T. Smith, Mayoro Trafiko Saugumo komiteto pirmininkas, nurodo, kad šių metų rekordas yra arčiausias nuo 1937 metų, kuomet policijos departamentas pradėjo vykdyti savo trafiko saugumo programą. Tais metais per 27 sausio dienas buvo užmušta 24 asmenys ir tą visą metų užmuštų skaičius pasiekė 247.

1948 metais tik 7 asmenys buvo užmušti iki sausio 27 d. Tų metų gale užmuštų skaičius buvo 96.

"Tų mirčių priežastis yra neatsargumas iš pėsčiųjų ir iš važiuotojų pusės", sako Smith. "Nėra tokių trafiko mirties, kurios nebūtų galima išvengti, jei būtų prisilaikoma tam tikro atsargumo."

"Senesni Clevelando žmonės privalo labiau saugotis trafiko pavojų. Daugumoje nelaimių, kurios senyvesni žmonės nukentė, paeina labiausia iš jų pačių kaltės".

Trafiko saugumo taisyklės: Eiti skersai gatvės nužymėtoje vietoje.

Eiti tiksliai kaip atsikla žalia šviesa.

Ypač būti atsargių kuomet gatvės yra slidžios ar šlapios.

Senesnieji žmonės po suteimai eidami gatvę turėtų dėvėti ką nors baltą, kad automobilistai galėtų juos iš toliau pamatyti.

Bendrai patariama: Sustok, apsidairyk ir klausyk.

MESĄ ATPINGA

Galvijų pardavimas į skerdyklas gerokai padaugėjo ir tas prisidėjo prie mėsos pigumo.

Kartu su galvijena gerokai atpigę ir kiaulių kainos, nes Chicagos skerdyklose kiaulės parsiduoda po apie \$19 už 100 svarų gyvo svorio. Tik perėję rugpiūčio mėnesį kiauliena parsidavė po \$31.75 už 100 sv. gyvo svorio.

Mėsos kainos nukrito tiek, kad pasiekė žemiausią laipsnį, koks buvo spalio mėnesį, 1946 metais, kuomet dar veikė mėsos ir maisto kainų kontrolė.

United Nations ekonominė komisija taip pat skelbia apie maisto padaugėjimą visame pasaulyje bendrai.

Prie visuotinio maisto išteklų padaugėjimo prisidėjo 1948 metų geras derlius beveik visose kraštuose.

• LEISKIT I TEVNĖ — 288 lietuviškų dainų žodžiai. Knygėlė naudinga dainininkams, pamiršusiems žinomų dainų žodžius. Kaina \$1.00

Siltas ir šaltas dušas

Vieną metų sovietai muša ir glosto. Iteikia Norvegams kuo ne ultimatinę notą ir pastato visą Skandinaviją ant kojų, tuo pačiu metu Stalinas kiša Trumanui alyvų šakelę. Tūlam mižerijai kaip Mizarai gali atrodyti, kad Stalinas ištiesy nori taikos, tik Molotovas kažin kodėl dar šiaušias... Bet anglų Daily Herald sako:

"Nėra jokio konflikto tarp Stalino ir Molotovo. Abu siekia vieno ir to paties tikslo — paglemžti Europą. Ir sutrukdinti jos susivienijimą".

Lyg pritardamas Daily Mail deda ir savo skatiką: "Negalima prarasti dėl Stalino žodžių tikrojo jausmo. Europą išgelbės tik jos tvirta vienybė ir jėga".

Molotovas su Stalinu nieko naujo neišgalvojo. Jau pereitą šimtmečio bėgyje italų diktatoriškų palinkimų politikas Cavour sakė, kad galybės reikia siekti su kardu ir šokoladu... Tik Stalino "šokoladas" ne kaip kvepia...

Sukilimas Paryžiuje

Tą dieną, kai laikraščiai paskelbė Stalino taikos "dūmus", kaž kokių reikalų apie pavakare užsukau į Lotynų kvartalą, garsų visame pasaulyje. Jame daugiausia gyvena iš viso pasaulio suplaukę įvairių tautybių studentai. Staiga apie šeštą valandą vakaro Saint Michel ir Saint Germain bulvarų su-

sikirtime pasirodė didžiulė minia, įvairiai šaukdama ir dainuodama. Jau norėjau leisti kiek kojos neša, nes ant šaligatvio stovintieji šnabždėjosi: "Sukilimas"... Bet susilaikiau ir žiūrėjau kas čia bus?

Minia susidėjo iš jaunų studentų, kurie daugumoje buvo marškinius išsipešę, veidus išsidažę įvairiomis spalvomis ir apsidėję kaspinais, kaip apasai Laukiniuose Vakaruose. Iš tiesų — kai kurie turėjo ir "karo kirvius"... Nuo jų neatsiliko mergiotės. Minios viduryje buvo keli milžiniški beždėnai, apie kuriuos šoko studentai su fakėlais rankose. Taip šaukdama ir dainuodama visa ši minia nuslinko prie Panteono ir ten bežmėnus sudegino. Visas judėjimas aplink buvo užtvenktas, kad net dideli policijos rezervai nedrįso studentų užkabinti.

Keistas panašumas

Bedeginant vieną bežmėną, kaž kas sušuko: "Stalinas pleška!"... Ištiesy, pastebėjau, kad vieno bežmėno galva kaž kaip panaši į Stalino! Ir štai jis virsta iš kojų, kad net ūsai traška. Studentiška minia kuone plyšo iš juoko.

Tokios studentiškos šventės įvyksta kas metai. Bet šiais metais toji "iškilinė" sutapo su Stalino taikos "blyna". Ar ilgai dar pasaulis bus mulkinamas Stalino karnavale? (z.u.)

APIE SLA PREZIDENTO LAUKAČIO 'NUOSTABŲ PAREIŠKIMĄ'

DIRVA No. 5 komentuoja vieną Wm. F. Laukačio, Marylando valstijos DP įkurdinimo komisijos pirmininko pareiškimą, pavadindama jį "tikrai nuostabių pareiškimų". Esą, Laukaitis pareiškė Liet. Gen. Konsulato atstovui, kad "jokia lietuvių organizacija nesikiš kreipė į jį, kaip Marylando DP įkurdinimo komisijos pirmininką, todėl tas komitetas yra paskirtas daugiausia ukrainiečių ir kitokių".

Kas atidžiai skaitė L. Gen. Konsulato pranešimą, tas ten tikrai nerado paskutinių šio komentaro žodžių ir tokios išvados. Teisinga yra tik pirmoji Laukačio pareiškimo dalis. Gal ji ir liūdina, bet ji visiškai atitinka faktams.

DP įkurdinimo reikalams specialios komisijos šandien turi daugelis US valstijų, ne viena tik Marylando valstija. Tik Marylando valstijoje tokia komisija gavo progos pirmininkauti lietuvių, šiuo atveju SLA prezidentas W. F. Laukaitis.

Kiek jo pastangomis jau yra įtraukta lietuvių, kurie anksčiau ar vėliau turės progos atvykti Amerikon žemės ūkio ir kitokiems darbams, tai parodys netolimos ateities praktika. Bet reikia žinoti, kad tremtinių atgabenimas nepriklauso, kaip čia, taip ir kitur, nuo vieno Laukačio pastangų, o dar ir nuo esamų galimybių valstijoje ir nuo DP biliaus statomų sąlygų. Viskam yra laikas, eilė ir galimybės.

Patikrinus reikalą, paaiškėjo, kad jį Marylando valstiją pirmieji galėjo atvykti ukrainiečiai ūkininkai, ypač dėl to, jog Ukrainiečių tremtiniais besirūpinančios organizacijos veikė labai skubiai ir labai vieninčiai. Ukrainiečių Šalpos Fondas išsirūpino tokias sąlygas, kurių mūsieškis BALFas nenorėjo ar nesugebėjo išsirūpinti. O mūsų visuomenėje lig šiol buvo daugiau ginčytasi įvairiais ideologiniais ir religiniais klausimais "dėl tremtinių imigracijos", o ne pačios tremtinių imigracijos skubiu ir praktišku organizavimu.

Lieka, deja, liūdina, bet ne užginčijamas faktas, kad nei BALFas, nei jokia kita tremtinių atgabenimu besirūpinanti lietuviška organizacija nei jį, nei jį pirmininką Laukaitį tais reikalais nesikreipė ir jokių žygių nepadarė. Tą ir TIK TĄ p. Laukaitis konstatavo. Ar rei-

kėjo kam pykti, kad jis pasakė tik tiesą ir drauge, gal būt, dar paaiškino, kas reikėjo daryti, kad ir jo paties darbas valstijos komisijoje būtų sėkmingesnis?

Tiesa, kad p. Laukaitis yra pirmininkas SLA Imigrantų Komisijos, kuri rūpinasi įvairiais jai prieinamais būdais padėti lietuviams tremtiniais ir taip pat pagelbėti SLA nariams jų giminiui iš Europos atsiėmimo reikaluose. Tas patarnavimo darbas dirbama su nuolat, nežūrint labai ribotų finansinių galimybių. Jis jau yra davęs vaisių ir ateityje duos dar daugiau. Bet visiems žinoma, kad SLA Imigrantų Komisija nėra jokia imigracinė įstaiga, neveda ir nesiruošia vesti konkurencinio darbo kitoms lietuviškos organizacijos, kurioms Amerikos lietuvių visuomenė yra uždejęs pareigą tiesiogiai rūpintis mūsų tremtinių imigracijos palengvinimu. B. R.

Redakcijos pastaba: DIRVA ne pirmutinė ir ne vienintelė nusistebėjo minimu W. F. Laukačio pareiškimu, kadangi jis davė tam pamatą. Mandagumo ar kitais sumetimais W. F. Laukaitis nepasakė aiškiai, kad nesikreipė BALFas, o nusiskundė, kad nei viena lietuviška organizacija nesikreipė... Tik iš šio plataus paaiškinimo matyti, jog SLA Imigracijos Komisija nėra tokia organizacija, kuri turi kreiptis į valstijų įkurdinimo komisijas. Bet ir paaiškinime dar kalbama apie "kitas tremtinių atgabenimu besirūpinančias lietuviškas organizacijas"... Kas tos "kitos organizacijos"? Jeigu tokių yra, tai gal jos irgi jaučia šį lygiai nekompetentingą kreipimą į įkurdinimo komisijas, kaip ir SLA Imigracijos Komisija?

Ne pyktis, o tik nusistebėjimas buvo pareiškėtas, kad tuo nei vienos organizacijos nesikreipimu nusiskundžia vienos iš tų organizacijų pirmininkas. Po šio paaiškinimo nusistebėjimas atkrinta, tik paaiškėja nesupratimo priežastis. Jeigu būtų buvę aiškiai pasakyta, kad BALFas nebuvo, deja, tiek apskrus, kiek ukrainiečių panaši organizacija, tai kalba būtų visai kita. Ir, gal būt, bus... Būtų geriausia, jei BALFas teisingu W. F. Laukačio paaiškinimu pasinaudotų ir tuo šis klausimas būtų baigtas.

Prancūzijos zonoje mažai lietuvių

Emigracija į USA iš Vokietijos prancūzų zonos labiausiai susivėlino. Sako, daugiausiai dėl to, kad prancūzų ir amerikiečių valdininkai ligi šiol nekusistaria, katriems priklauso "sijoti" norinčius ir galinčius emigruoti....

Tuo tarpu susidarė labai palankios sąlygos išvažiuoti į Australiją. Daugelis ta galimybę pasinaudoja. Daugelis jau išvyko vasario mėnesį. Sako, kad po to prancūzų zonoje beliks tik apie 600 lietuvių.

Iš prancūzų zonos nemaža lietuvių išvyko ir į Venezuelą, kol j ten buvo nesunku patekti. IRO labai mielai išlydėjo iškeliaujančius ir, kadangi iškelti reikėjo skubiai, tai tremtinių daiktus apsiėmė vėliau nusiųsti. Nors ir ne kažin koks tai turtas, bet vis gi šis tas.

Pasirodo, kad žmonės jau Venezueloje, o jį palikti daiktai dar ir dabar guli Tuettlingeno sandėlyje, globojami... IRO ir žiurkij...

DEPRESIJOS ŠIMET NEBUS

Amerikos Darbo Federacijos ekspertai skelbia, kad 1949 metais Amerika depresijos nesulauksianti ir kad bedarbių eilės nepasieks nekurį pranašaujama 4 milijonų skaičiaus. Naujojo Anglijos ir viduriniuose vakaruose 1948 metų pabaigoje apsiėmė darbininkų paleidimas iš tam tikrų industrijų vadinamas tik "darbų krize".

ADF vadai dar kalba, kad pavasariop vėl pakils nekurį reikmenų kainos.

John L. Lewis, angliakasių unijos vadas, sako rengiasi iššaukti šių vasarą dar vieną angliakasių streiką.

Tą žinodamas prez. Truman, nors viešai ir asmeniškai draugiškai kalba su unijų vadais, naujame darbo įstatyme pasiūlytą įdėti nuostatus, kurių pagalba būtų galima kontroliuoti kritiškus šalies streikus.

Rupinasi atsikratyti komunistų

Miami, Floridoje, šiomis dienomis vyksta Amerikos Darbo Federacijos vykdomojo komiteto posėdis, kuriame be kita ko ruošiamas planas kovoti iš vidaus atsikratymui komunistų iš darbo unijų vadovybės.

ADF paneigė Kanados Amaty ir Darbo Kongresą už prilaikymą komunistų ir jų simpatizatorių Kanados unijose.

ADF prezidentas Green pasiūlė planą pasiuntimui Kanados Amaty ir Darbo Kongresui prašinti komunistus ir sovietų šalininkus iš unijų vadovybės.

DIRBS PO 6 DIENAS SAVAITEJE

Mansfield, Ohio. — Westinghouse elektrinių padargų dirbtuvė padidino darbus: pradėjo vėl dirbti po pilnas 6 dienas į savaitę ir paėmė dar 100 darbininkų daugiau.

Toje dirbtuvėje dirba 1,600 darbininkų ir moka pusantra tiek už šeštos dienos darbo viršlaikį.

Kai vienoje dirbtuvėse darbai kiek sumažėjo, kitose pradeda vėl daugėti.

NORI AUTOMOBILIŲ DARBININKAMS PENSIJOS

Walter P. Reuthe, detroitietis automobilų dirbtuvų unijos prezidentas, pareiškė savo naujus planus — kovoti už išgavimą savo unijos darbininkams pensijos kuomet sueina 60 metų amžiaus. Pensijos suma numatyta po \$100 mėnesiui. Pensijos pinigų planuoja išsiderėti iš automobilių industrijos.

SENĖ BARBORA

Alė Rūta-Nakaitė.

(Tęsinys iš pereinio nr.)

Ir ėjosi Kazimierui nuo to laiko, kaip reta kam einas. Pačiam nei dirbti sunkiai nebereikėjo, nei labai rūpintis. Visa buvo ant ausinių jo žmonos rankelių. Nu, ir moteris buvo! Kas jos darbštumas, kas budrumas, kas išmintingumas, o tvarkingumas — neapsakomas!

Teisybė, daug padėjo ir sesuo. Nabagė: nebesulaukė savojo. Ir liko pas brolių. Nebetekėjo. Visiems piršiams atsakė, visų valakų ir dvarų išsižadėjo. Ale ir graži buvo merga! Kad eidavo per bažnyčią, visi atsigrėždavo — jauni ir seni. Net ir jaunas kunigėlis, sako, pasidabojęs buvęs. Nu, žinoma, kunigas negi ženysis. Ale dažnai pakalbėdavęs. Žinai ir kunigo širdis ne alavinė. Merga buvo ir ką pažiūrėt. Ir darbininkė, ir dainininkė, ir audėja, ir šokėja. Paskui perdegė, peržydėjo, apvyto —

Su Nastazija, Kazimiero žmona, Barbora sugyveno gražiai, ale nebuvo jai labai lengva — Barboryt, kam gi tau? Nebeisitekėsi, vis tiek mūsų vaikams atliks. Negi amžius gyvenis, — šnekėdavo beiliai Nastazija, ir Barbora ištraukdavo vėl porą naujų savo krautinių abrušėlių, staladingių. Šypsodama atiduodavo brolienei, nes ji gi buvo gera Barbora, ir nes gi tikrai Barbora tų dalykų nebereikėjo. Taip ištirpo Barboros krautis, ištirpo jaunatvė, grožis, sveikata.

Barboryt, bėk, širdelė, pagrėbk viena, tegul Amiliutė pamiega. Mat, jauna, žinai gi — mergas šiuolini reikia, kar gražesnės būtų, kad ištėktų. O tavo gi, Barboryt, žinai, jau dienos baigtos.

Tai gi, brolienė! Tegul miega. Sugrėbsiu viena.

Barboryt, kiauless paliuobk, aš nespėju.

Barbor, paakėk, bernas malūnan išvažiavo, o aš turiu reikalą miestelin.

Gera, Kazimierai. Kur pavalkai?

Barbora, einam kelmų kasti.

Barbora, parnešk iš pašto laikraščius, —

gimnazistas, vyresnis brolio sūnus, kartais patindavo karšty arba lyjant nueit miestelin.

Barbora niekur neatsisakdavo. Visur eidavo, viską padirbdavo, parnešdavo, paduodavo, visiems patarnaudavo šypsodama.

Auksas Janoniui Barbora, — sakydavo kaimynai.

Tokiam ūky nei mergos nereikia.

Barbora irgi nebuvo labai bloga.

Ko gi neištekėjai, Barbora? Savą šeimynai dirbtum, o dabar va broliui tarnauji, — sakydavo kartais kas iš kaimynų.

Kad man ir čia gera. Jokių klapatų neturiu, sotė esu, apsitaisius, ko gi daugiau reikia?

Ir iš tikrųjų Barbora buvo gera. Pavargdavo tai pavargdavo, ale tai kas gi? Žmogui ir skirta ant svieto tik vargti. Niekad jai dienos neprailgdavo: bėgdavo ir bėgdavo nuo vieno darbo prie kito. Jeigu gi gaudavo sunkesnį, ir ilgesnį darbą, tai vėl būdavo gerai: apsimastydavo, mirusius brangius žmones prisimindavo, net ir dainuodavo kartais.

Niekas jos nesukriudė, neužgauliojo. Būna gi, kad broliai seseris muša, brolienės kolioja, vaikai pirštai bado. O Janonių nė vieno tokio nėra. Išleidžia kartais bažnyčion; metinėms užpirti ar šiaip kokiems reikalams po keliolika litų kasmet duoda. Ko gi daugiau reikia? Valgyti labai neskiria. Nag' kartais kad ir pasako marti:

Kiaušinienės Amiliutei, tai gana iškepk.

Tik ant lašinių. Sviestas — Jonui, gimnazijon.

Gaspadoriui pataikyk kąsnėlį —

Duok, Barboryt, smetonos šaukšteliuką su blynu. Taip truputį lyg ir silpna...

Kiaušinėlių išvirk, Barbora, nuslabau: visgi vaikai svietan paleisti, užauginti...

Tau begipu: nei vyras, nei vaikai — jėgos pašaliais neišsiblaškė. Ale ir tai ne per drūta esi, kiek čia gyvensi... Kad taip aš tavo vietoj — kaip kubilas būčiau!

Tai gi, pasigerink sau, atsitaisyk, marčiut, — pritardavo brolienė Barbora, o pati bėgdavo, batvinių pasrėbus ar pieno. Ne gi jai vaikų motina ar tekinama duklė. O kiek čia jai ir tereikia, kiek čia ji begyvens?

Barbora užjautė, lepino, kąsnėlį geresnį paikišdavo, bet Nastazija nesitaisė. Nag' jau ir pagyvenus, už Barbora gal devyneta vyresnė. Džiūvo, dusuli pradėjo sirgti ir po kelių metų, Jonas kaip tikslai gimnaziją buvo baigęs, Kazimiero žmona užgeso.

Kazimieras per daug ir nenusiminė.

Dievo valia.

Vaikai paaugę, Amiliutė jau ruošias, o gi Barbora pačią gspadinę atstos.

Ir užgriuvo Barbora dar daugiau ant pečių. Ir šeimynai rūbai sužiūrėt, ir valgymas, ir studentui siuntiniai, ir lauko darbai, ir Amiliutei kraičio ruošimas, ir visa, visa —

Barbora tarytum dar pajauėjo. Nieko gi nedarysi: reikia visur apsisukt, visur paspėt.

Kazimieras lyg ir suseno, niekuo nebesirūpino.

Kazimierai, Amiliutė skaitė, Jonas gi pinigų prašo.

Nusiųsk. Parduok ką.

— Kaziukui rūbeliai labai nuplyšo. Mokyklon vaikas nebener eit, sarmatijas.

— Pasiūk. Pramanykt su Amiliute.

— Kazimierai, man bažnytnių batų labai reiktų...

— Užsimanė! Kiek tu čia begyvensi, užteks tų pačių! Žiūrėk, kad Amilijai būtų —

Ir vėl Barbora skubėjo, žiūrėjo, kad visiems būtų. O jai gal ir iš tikrųjų užteks? Kiek čia ji begyvens —

Dar keli metai praėjo. Amiliutė ištėkėjo už bagoto — į gretimą parapiją. Jonas mokslus baigė. Kaziukui mokyklon nesisekė, tai namie pasiliko. Tėvas palinko, suseno. Tik Barbora nebuvo laiko pasenti. Vis tie patys ir vis nauji rūpesčiai vijo dienas, vijo Barbora nuo darbo prie darbo. Dienos perdegdavo greitai, naktimis miegodavo kaip užmušta. Nebebuvo kada nei padainuot, nei praėjusias dienas apmislų, prisimint.

Dar vėliau atvažiuodavo Jonas nebe vienas, su jauna poniška žmona. Atvažiuodavo ir Amiliutė su mažą dukrytę. Ir turėdavo Barbora aplink svečius apsisukt, pavaišint, net gi poniškai, ne betkokiis valgiais pavalgydint, ne betkokiis patalus paklot. Ir visa galėjo tos pačios juodos rankelės: ir kiaulių edalą sumaišyt, ir balčiausiai išskalbt, ir gardžiausią pyragą užmknyt.

Kad ne Barbora, būtų man ženytis reikėję, vaikai. Kas gi iš samdinės — tik laukų darbas. O namie gospadinės reikia. Dėkokit Barbora, o tai būtų reikėję svetimą boba namuos įvest. Dabar gi numirsiu aš, numirsi Barbora, ir imkit, tvarkykites patys; arba parduokit, jei norit.

Dievuliai, tik neparduokit, — pridurdavo Barbora. — Tiek čia darbelio įdėta, tiek prakaitėlio...

Sudiedavo kartais jai šoną, bet apie ligas nėra kada nei pamislyt. Kas gi būtų, kad ji atsigultų? —

(Pabaiga kitame numeryje)

Juokai keliauja aplink pasaulį

Valytoja kalta

Valkata griebia praeinančiam žmogui už skverno ir prašo:

— Penkis centus, ponuli, kavos puodeliui... Tas sustojo, žiūrė...

— Kodėl aš turiu tau duoti penkis centus? Kaip atsitiko, kad atsidūrei tokiam padėjime?

— Baisi katastrofa, ponuli! Prieš porą metų ir aš, kaip ir Tamsta, ponuli, puikiai gyvenau. Dirbau smarkiai, ir uždirbau. Mano gyvenimo taisyklė buvo "Galvok kurybingai, veik ryžtingai!" Buvau ant sienos pasikabinęs toki užrašą. Ir štai... vieną vakarą...

— Na, na?

Valkata net suvirpėjo visas, prisimindamas tą baisią nelaimę. Sako:

— Tik pagalvok, Tamsta: vieną vakarą neberadau tos gyvenimo taisyklės... Valytoja atėjo ir, tur būt, išmetė į šiukšlių dėžę...

Biurokratijos vėžys

Žmogus užsisakė automobilį. Gavo pranešimą, kad tuojau automobilio gauti negalima — reikia laukti eilės.

Tada jis telegrafuoja bendrovės pirmininkui:

— Tuč tuojau panaikinkit mano užsakymą. Kitą dieną gauna iš bendrovės telegramą: — užsakymo panaikinti tuč tuojau negalime. Reikia laukti eilės...

Aiščiausias įrodymas

Policininkas atveda į teismą žmogų.

— Kuo jis nusikalto? — klausia teisėjas.

— Girtas triukšmą kėlė. Barėsi su taksi vairuotoju.

— Tuojaus atvesk ir tą vairuotoją, reikia, kad būtų aiškus įrodymas.

— Bet kad net nebuvo jokio vairuotojo, ponas teisėjas!

Dirvoje gaunamos

KNYGOS

• Lietuvos keliu — įvairus pasisakymai dviejose knygose. Galima imti pirmą arba antrą dalį ir atskirai, nes kiekvienoje skaitymai visiškai atskiri. Kiekviena dalis daugiau kaip po 150 pusl. Kaina 80c

• Lietuviškas albumas — gražus paveikslai iš Lietuvos su paaiškinimais lietuviškai ir angliškai. Kaina \$1.00

• Svajonės apie žemę ir dangų — B. Ketarausko surinkti pasakojimai apie žemę, mėnulį, saulę, žvaigždes, planetas, kometas ir tt. — 76 pusl. Kaina 50c

• Siela

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvos šimame skyrtyje talpinama dyka)

SIMONAVICIUS Kazys, mirė rugs. 7, Sao Paulo, Brazilijoje. SVAISTAS J. F., mirė sausio 4, Los Angeles, Calif.

BANIS Antanas, pusamž., mirė sausio 12, Kenosha, Wis. (Debeikių v. Starkiškių k.) PLETKUVIENĖ Antanina, mirė sausio 10, Sheboygan, Wis.

BITA Jonas, mirė gruodžio m., Oakland, Calif.

GRIZAS Antanas, 63 m., mirė gruodžio 14, E. Chicago, Ind. (Rokiškio ap.)

REMNIS Adomas, 55 m., mirė lapkr. 17, Indiana Harbor, Ind. (Kauno rėd.)

GUDAITIS Stasys, 66 m., mirė gruodžio 10, Warehouse Point, Conn. (Kauno ap. Armoniškų k.)

MAZEIKIENĖ Anelė, mirė 24 gruodžio, Baltimore, Md.

KARUTIS Juozas, 58 m., mirė gruod. 29, Wanamie, Pa.

MALINAUSKAS Andrius, mirė gruodžio 29, Luzerne, Pa.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rąkandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERŠIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja apdraudus kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS

609-12 Society for Saving Bld.
Telef.: Main 1773.

SEND, Inc.

304 West 63rd Street
CHICAGO 21, ILL.
Tel. ENGLEWOOD 5028

SEND PRIMA

MAISTO SIUNTINIŲ UŽSAKY-
MUS I VISAIS KORIETIS IR
AUSTRIJOS ŽONAS ANGLIJĄ,
PRANCŪZIJĄ, ITALIJĄ, OLAN-
DIJĄ, BELGIJĄ, ŠVEICARIJĄ,
LENKIJĄ, ČEKOSLOVAKIJĄ,
JUGOSLAVIJĄ.

Maisto siuntinių APDRAUSTI
draudimo firmose, pristatymas
GARANTUOJAMAS. Nesuradus
adresato - pinigai gražinami. Pa-
kely dingęs siuntinis pakeičiamas
nauju.

PRISTATYMO LAIKAS 8-21
DIENOS! I VISUS KRANTUS.
Geriausi eksportiniai produktai.
Pristatymas vykdomas iš sandė-
lių Europoje.

Siunčiant money order, čekį ar
kitą mok. priemonę, tiksliai nuro-
dykite gavėjo adresą ir užsako-
mo siuntinių tipų numerus.
Gatima užsakyti keli paketai
tam pačiam gavėjui.

No. 1 2 sv. taukų, kiaušinių
2 sv. bekonų
\$8.00 2 sv. salami desos
2 sv. kenuotų, jautienos
1 sv. pieno miltelių

No. 2 2 sv. bekonų
2 sv. kenuotų, jautienos
\$6.00 2 sv. mirtų, Afrik. apels.
marmelado
1 sv. cukraus
1 sv. kavos pupelių
1 sv. sokolado, blocks

No. 3 2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. bekonų
\$5.50 2 sv. cukraus
2 sv. aukšto, rieš. surio
1 sv. kavos pupelių

No. 4 2 sv. taukų, kiaušinių
2 sv. bekonų
\$2.95 9 SVARAI CUKRAUS

No. 5 2 sv. bekonų
2 sv. kenuotų, jautienos
\$4.98 9 SV. KAVOS PUPELIŲ

No. 6 1.5 sv. cukraus
1.5 sv. kavos pupelių
\$4.00 1.5 sv. kavos pupelių

No. 7 200 Chesterfield cigarų
\$2.00 (Kskiriant Vok. ir Italiją)

No. 8 16 sv. sudutų silių (stū-
\$5.95 nės) (Tik i Vokietiją)

No. 9 10 sv. kvietinių miltų
\$2.85 4 un. šepamo miltelių

EXTRA RIBALAI 6 SV. 21
2 sv. bekonų, sviesto
No. 10 2 sv. bekonų
\$7.95 2 sv. kiaušinių taukų
1 sv. sokolado, blocks
1 sv. cukraus
1 sv. kavos pupelių

Čia infoduos kainos, skau-
tos pristatymo, draudimo ir ki-
to išlaikos.
Aiskiai rašomas su draugau-
nos komitetas ir pavienis a-
menims dėl didesnių užsakymų.
Nedelsdami siūdomas pasakyti
savo giminei draugams siun-
tinėti.

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos ži-
nantieji prašomi atsiliepti i:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA

41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Aizenshtadaitė, Lina, iš Jurbarko.
Alseika, iš Kalnaliai bažn., Salantų
v. Kretingos ap.

Andrejauskaitė, gyvenęs 772 —
3rd ave., Brooklyn, N. Y.
Bakaitis, keli broliai, Jono Bakai-
čio, iš Šakių ap.

Balčiūnienė - Barzdaitytė, Magdė,
Surgučių k., Marijampolės ap.
Balys, Stasys.

Banaitis, sunus Banaitienės - Rudai-
tienės.
Barakauskaitė - Paulauskienė Ona,
Voveriškių k., Šiaulių ap.

Bartkienė, iš Krekenavos m., Pane-
vėžio ap.
Bartnykiutė Marija, Maraziškių k.,
Iglaukos p., Marijampolės ap.

Barzdaitis Stasys, Sūnų p., Mari-
jampolės ap.
Barzdaitytė - Balčiūnienė Magdė,
Surgučių k., Marijampolės ap.

Bauzytė Antosė, iš Zem. Panemu-
nės, Skirsnemunės p.
Bereckas, Bronius ir Bronė, Brede-
nių k., Širvintų v., Ukmergės ap.

Burdelaitis, Liucija, Veviržėnų vals.,
Kretingos ap.
Buzutė, Džingiškių k., Krokalaui-
kio v., Alytaus ap.

Capkauskaitė - Lukovska Stefanija,
Akščių k., Čekiškės par.
Capkauskas Antanas, Akščių k., Če-
kiškės par.

Ceponaitė - Valeikienė Elzbieta, iš
Adomavos k., Pumpėnų v., Pane-
vėžio ap.

Cičienė - Pikelytė Stella, duktė Sta-
sio, iš Raseinių ap.
Dagienė - Krusaitytė, Ona, ir bro-
liai Krusaitis, Jonas ir Petras,

vaikai Andrius, Gudaičių k. Tau-
ragės ap.
Daugėlė Petras, Kvadiškių k., Za-
pyškio v. Jo žmona iš Alytaus m.

Dauksa Vladas, Grinkiškio v., Kė-
dainių ap.
Daunorienė - Žolynaitė Ona, Sūnų
p., ir Daunoras Antanas.

Dreimika Antanas ir Dreimikaitė
Matilda, vaikai Antano ir Onos,
gimė Amerikoje.

Dreimienė - Mazaliauskaitė Ona,
d. Bernardo ir Viktorijos, Ruda-
minos val.

Dzinkieviūtė - Morkus, Bronė.
Gaidytė, Izidorius duktė, prašoma
atsiliepti.

Gerdaukas - Pukelienė, Elzbieta,
d. Tomo ir Elzbieta, Šilės v.,
Tauragės ap., sesuo Onos Balčiū-
nės.

Gerdaukas (Girdauskas?), Alekas
ir Jonas, sun. Juozo ir Onos, Vai-
nuto v., Tauragės ap.

Girdzius Sofija, iš Žagarės.
Godelytė, iš Balenų k., Tirkšlių v.,
Mazėikių ap.

Grand (Masolas) Martynas, gyve-
nęs Cincinnati, Ohio, iš Sartinin-
kų-Zygačių v., Tauragės ap.

Grigalevičius Kazys, Digių k., Gar-
liavos v., Kauno ap.
Grinkus - Runcelienė, Ksavera, ir
Runcelis Jonas, iš Kreke-
navos v., Panevėžio ap.

Guobūzas Juozas, s. Antano, Leliu-
nų v., Utenos ap., gyv. Brooklyne.
Gustaitė (Gusčiūtė), dvi seserys, iš
Viakio-Rudos.

Gustaitytė - Kirutienė Ona, Kaime-
lio k., Kidulių v., Šakių ap., da-
bar rodo ištekėjusi antrą kart.

Gyžė Jonas, s. Jono, Pušaloto v.
Ivaskavičius Pranas ar jo vaikai, iš
Tryškių m., Šiaulių ap.

Ivoškevicius-Sakalauskaitė, gyv. prie
Halsted st., Chicagoje.
Jablonskytė Ona, ištėk, pavarė ne-
žinoma, kil. iš Užluobės k., Skuo-
do val.

Janušauskas Feliksas, Nevėžnykų-
Raudondvario k., Naujamiesčio v.,
Panevėžio ap.

Jotautas, Dominikas, Jonas ir Pra-
nas, sun. Kazimierus, iš Seduvos v.
Justus Juozas, Giliutės k., Melagėnų
v., Švenčionių ap.

Juska, iš Kidulių v., Šakių ap., bro-
lis Jono Juskos.
Kaminskas Mykolas, iš Jovaravo-
Igliskėlių v., Marijampolės ap.

Karosas, iš Druseikių k., Mirių val.
Kazlauskaitė, iš Budų km., netoli
Birštono.

Kazlauskas Dominikas, iš Traupio.
Kazlauskas Juozapas ir Stasys,
s. Jono, iš Smilgių v.

Kemežis, Tomas ir šeima.
Kibort, Leon, Sirutiškio vnk., Užpa-
liu v.

Kilišauskaitė - Šimaitienė Barbora,
Kvietinių k., Gargždų v., ir vyras
Aleksandras, iš ten pat.

Krikštanas Vladas, iš Betygalos.
Krušaitis Jonas ir Petras ir sesuo
Krušaitytė - Dagienė Ona, vaikai
Andrius, Gudaičių k., Tauragės
apsk.

Krušauskas Kazys, iš Pabalių k.,
Prienu v., ir jo šešios dukterys.
Krušikaitė Ona, d. Vinco, iš Kybar-
tų v., Vilkaviškio ap., gyv. New
York.

Kvedarienė Ursulė, gyv. Liepojuje,
ir Mažeikiuose, prašo atsiliepti
gimines ir pažįstamas.

Lapašinskaitė, iš Slabados k., Če-
dasų par.

Laukaitis Jurgis, gimęs Amerikoje,
prieš karą gyvenęs New Yorke.
Laurynaitytė - Vaičiūnienė Elzbieta,
Žilionių k., Seduvos v.

Lauricienė (Lautriz), gyv. Brook-
lyne.

Lazauskaitė, Marijona ir Teofilė,
Šarmėnų k., Paežerių v., Vilkavi-
škio ap.

Lešinskienė - Plinskytė Julė, gyv.
Mahanoy City, Pa.

Liutika, Juozas, iš Gargždų p., Kre-
tingos ap.

Mantautienė - Rutkauskienė - Mali-
nauskaitė, Magdė, Slavančių km.,
Iglaukos p.

Marcevičius Juozas ir Kazys,
broliai Magdės Askevičienės.
Matejunas, Antanas ir Jurgis, Ma-
tejunų k., Bagasloviškio p., Gal-
vonų val.

Medelinskis Vincas, gim. Ameriko-
je, gyv. Shenandoah, Pa., sunus
Medelinskienės - Pilipavičiūtės, iš
Šakių ap.

Mickevičius Zigmąs, iš Panevėžio.
Mickėvičiūtė Monika, d. Elenos Bu-
lokaitės ir Jokimo Mickėvičiaus,
Vilkių v., Kauno ap.

Minikevičius, Jonas ir Petras, Kaz-
ių-Rudos par.

Mockaitis, Julijona ir Paulina, Sar-
tininkų-Zygačių v., Tauragės ap.

Morkunas Stasys, Smilgių v., Nau-
raslių k., Panevėžio ap.

Mureika Jonas, iš Zapyškio par.
Mainys Juozas, gimęs Amerikoje.
Nimgaudas Juozas, iš Mosėdžio v.,
Šakių k., Kretingos ap., brolis
Anastazijos Petkienės.

Norkus Stepas, s. Stepo ir Juzės,
gimęs Amerikoje.

Palionis Romanas, iš Skapiškio, Ro-
kiškio ap.

Paulauskas, iš Daugincių k., Karte-
nos v., Kretingos ap.

Pavilionienė, iš Jušaičių k., Nau-
miesčio v., Tauragės ap.

Petrutė Marė, iš Kunigaičių k.,
Bartininkų v., Vilkaviškio ap., gy-
venęs Tamaqua, Pa.

Petrusienė - Valinskaitė Magdė, d.
Ludviko, Keturvalakių v., Vilkavi-
škio ap.

Pikelytė - Čičienė Stella, d. Stasio,
iš Raseinių ap.

Pivoriunas Petras, s. Justino, Ro-
kiškio v., turis duktę Onutę.
Pliskaitis Jonas, brolis Leopoldo.

Pliura Paul, gyvenęs Louisville, Ky.
Lilijauskas Pranas.

Pukinas Jonas, Raseinių ap.
Pukinas Jonas, Raseinių ap.

Pupaitė Basė, gim. Amerikoje ir
gyv. Veviržėnų val.

Purlytė - Rakauskienė.

Ramanauskas Jonas, Sartininkų-Zy-
gačių v., Tauragės ap., gyvena
Chicagoje.

Ražauskas Johan.

Riklius Juozas.

Rimkus - Gerdauskaitė, ir jos se-
serys Karolina ir Zofija, duktės
Juozo ir Onos, Vainuto v., Tau-
ragės ap.

Rumševičienė Ona ir Rumševičius,
iš Radviliškio.

Rumševičius Vladas, iš Radviliškio.
Rumševičius, Barbora, Morta, Mi-
kalina, Ona ir Stasė, iš Radviliš-
kio.

Runcelis Jonas ir žmona Grinkus
Ksavera, Krekenavos v., Panevė-
žio ap.

Rutkauskaitė, iš Uždvario, k. Jud-
rėnų p., Kvedarnos v.

Sabrekas Petras, iš Tauragės ap.
Sadauskas Pranas, iš Udrūnų k.
Obelių v., Rokiškio ap.

Sakalauskas Vitoldas ir sesuo Bro-
nė, vaikai Jono ir Juzės, iš Vin-
balio.

Sakuotis Juozas, Karteno v., Astei-
kių k., Kretingos ap.

Salasėvičius, Anupras, Juozas, Jur-
gis ir Vincas, iš Pajevonio, Vil-
kaviškio ap.

Samoška Vincas ir Antosė, iš Lab-
grių k. Vagžgirių p. Raseinių ap.

Sankus Pranas.

Sauonaitė - Zutaunienė Kazė, gyve-
nusi Kražiuose.

Schumann, Emil.

Senkus, Albina, Jonas, Marė ir
Petrutė.

Sidlauskas Jurgis, s. Jurgio, iš Vil-
kaviškio ap.

Šimaitis, Aleksandras, iš Kvietinių
k., Gargždų v., vedęs Barbora Ki-
likauskaitė, iš ten pat.

Šimanavičius Kazys, iš Karmelavos,
Kauno ap.

Šiurma, Kazys, Skapiškio v., Ro-
kiškio ap.

Škultinaitė-Uogintienė Paulina, Jo-
niškėlio v., Šiaulių ap.

Šniuksta Juozas, Betygalos v., Ra-
seinių ap.

Stankaitė Rozalija, d. Vinco, Matai-
čių k. Veviržėnų v., Kretingos ap.

Stankėvičius Jonas, iš Vasalufkos,
Utenos ap.

Stasiukas-Stasiukėnas šeimos, kilu-
sios iš Enkių vnk., Čedasų p., pra-
šomos atsiliepti.

Stuparas, iš Radviliškio.

Suplevičius Jonas, išvyko iš Kauno
į Argentina.

Suška Juozas.

Svedas (Sweede), Jokubas, Jonas ir
Petras, sun. Juozo, Keturvalakių
v., Marijampolės ap.

Svetkauskas Juozas ir Svetkauskie-
nė-Vaitkevičienė arba jų vaikai,
iš Miroslavo v.

Svilas, iš Užpalių v., Utenos ap.

Tamošius Jurgis, Stalėiškių k.,
Utenos ap.

Tarkunas Jonas, nuo Radviliškio.

Tilius, Jonas, Petras ir Simonas.

Tolišytė, sesuo Antano, iš Gard-
mo par.

Tomosa, pusbroliai Petras-Kucenai-
tis.

Umerienė - Valmerytė, Emilija ir
Valmerytė ona ir brolis Adolfas
vaikai Karolio, Gižų k., Vilkaviš-
kio ap.

Urbanavičius Juozas ir Jonas ir se-
suo Ruta, Sniegėiškių k., Dusėtų
v., Zarasų ap.

Užas, Juozas, iš Kauno-Sančių.

Vaičiūnas Petras (Walsh Peter), iš
Vaičiūnų, Kėdainių ap., s. Marės
Jakubickaitės ir Juozo Vaičiūno.

Vainoraitė Ona, iš Lazdininkų k.

Darbėnų v., Kretingos ap.

Valaitis Juozas, Kučkų-Tabakinės
k., Jankų v., Šakių ap.

Valeikienė-Ceponaitė Elzbieta, Ado-
mavos k., Pumpėnų p., Panevė-
žius (Valinskis) Kostas, tė-
vas Jono, išvykęs iš Lietuvos 1929
metais.

Valiukevičiūtė Marė, sesuo Juozo,
ištėk, pavarė nežinoma; jos bro-
lis Juozas kilęs iš Gudelių II v.,
Marijampolės ap.

Valneris Adolfas ir seserys Umerie-
nė Emilija ir Valmerytė Ona, v.
Karolio, Gižų k., Vilkaviškio ap.

Namų Savininkai prieš Trumana

Namų savininkai, kurie ka-
ro metu ir jau kelintas metas
po karo negali pasinaudoti iš-
nuomotojų, dėl nuomų suvar-
žymo, pradėjo bruzdėti prieš
prez. Trumana, kuris paskelbė
ir toliau palaikysiu nuomų
kontrolę.

Septyniuose miestuose namų
savininkų grupės jau atvirai
sukilo ir griebėsi išmesti iš sa-
vo namų tokius nuomininkus,
kurie atsisako mokėti branges-

nes nuomas, turėdami valdžios
užtarimą.

Prez. Truman iš savo pusės
pareiškia, kad tie namų savi-
ninkai, kurie stoja kovon prieš
Federalę valdžią, negali tikė-
tis ką laimėti.

Su vasario pabaiga šimet
turėjo baigtis nuomų kontrolė,
tačiau Trumanas, pažadėjęs ją
pratęsti, dabar dirba pravedi-
mui Kongrese nuomų kontro-
lės įstatymo dar dvejui me-
tu.

Platinkit Dirvą!

Wikelis Funeral Home

PILNAS LAIDOTUVIŲ PATARNAVIMAS

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 SUPERIOR AVE.

HEnderson 9292

Jakubs Funeral Home

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PARVEŽTI

Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6627 EDNA AVENUE

ENDicott 1763

DIDELIS PUSMETINIS IŠPARDAVIMAS

Vyrams, Vaikams ir Berniukams

Visoki žiemai reikalingi dėvėjimui rubai,
baltiniai ir šiaip reikmenys —
nupigntomis kainomis

★ DYKAI! Mes duodam Eagle Stamps su kiekvienu pirkiniu. ★

Čia iškeisime Jūsų Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Avenue

"Tik pašauk mane kas savaitę"

Persiskyrimo liudnumas sumažėja kuo-
met igauni paprotį dažnai lankyti Long
Distance pasikalbėjimais. Šiltumas ir arti-
mumas telefonu kalbėjimosi yra sekantis
prie pasikalbėjimo su savo mylimaisiais as-
meniškais. Tais smagiais pasikalbėjimais
galite naudotis kada tik norit. Niekas ki-
tas neduos jums tiek malonumo už tokius
mažus kaštus.

Kainų pažymėjimą rasite viduje ant
priesakinio viršelio telefono knygoje

CLEVELANDO IR APYLINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas
Šv. Jurgio parapijos
salėje, vas. 13

Sekmadienį, vasario 13 d., 4 val. p. p. šv. Jurgio parapijos salėje rengiamas Lietuvos nepriklausomybės minėjimas.

Kalbės Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas **Leonardas Šimutis** ir buvęs BALFO įgaliotinis Vokietijoje dr. **Antanas Trimakas**.

Programoje dalyvaus parapijos mokyklos moksleiviai, solistai — Pr. Neimanas, Marė Galdickienė, V. Jurgelis, J. Mačys, A. Miliauskaitės vedamas oktetas ir tremtinių grupė. Dar kalbės P. Česulis ir kun. V. Vilkutaitis.

Iš ryto 11 val. toje pačioje bažnyčioje ta intencija bus pamaldos.

Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyrius maloniai kviečia atvykti ir aktyviai dalyvauti visus lietuvius, kuriems yra brangi Lietuvos vadavimo mintis ir kurie yra jautrūs Lietuvos rėmimo reikalais.

Visiškai pritardami šiam kvietimui, negalime nepareikšti apgalvotumo, kad rengėjai, kurie vartoja "Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus" vardą, į tai svarbią paminėjimą visus lietuvius kviečia tik pasižūrėti ir pasiklausti jau suorganizuotos programos. Iš tikrųjų reikėjo visas patriotines Clevelando lietuvų organizacijas kviešti ne tik aktyviai žiūrėti tos programos, bet ir aktyviai dalyvauti minėjimo rengime...

Deja, visa eilė tokių organizacijų (ne vien LVS), ligi šiol dar neturėjo progos aktyviai dalyvauti nei šiame, nei kituose Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus darbuose ir Clevelando lietuvų tarpe yra kils berods pamatuotas klausimas: Ar Clevelando yra Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando, ar tik šv. Jurgio parapijos skyrius?

Paminėjimo tikslas, žinoma, yra daug svarbesnis, negu šis klausimas, todėl dalyvaukime jame, tikėdamiesi, kad ir Clevelande ateis laikas, kada Lietuvos reikalu visos vietinės organizacijos jėgos galės veikti neatsižvelgusios dirbtinomis tvoromis.

MOTERŲ RATELIO
SUSIRINKIMAS

Vasario 5 d. pas J. G. Polterius įvyko Clevelando Lietuvių Moterų Ratelio metinis susirinkimas, kuriame buvo perrinkta valdyba — ta pati, kaip ir buvo pirma, būtent: J. Polterienė pirmininkė, M. Miščiukienė vice pirmininkė, O. Baltrukonienė sekretorė, S. Praskėvičienė išdininė.

Lietuvių Kultūrinio Darželio komisijon išrinktos: M. Miščiukienė ir D. Vilčinskienė. Susirinkimas nutarė aukoti 10 dolerių "March of Dimes" rinkliavai.

Ta pačia proga su atitinkamomis ceremonijomis buvo pasveikinti Magdalena ir Pranas Zubinai, kuriems vasario 5 d. kaip tik suėjo 43-čios metinės nuo vestuvių. Pasirodo, kad per tiek metų jie patys jau buvo ir pamirę, kada buvo jų vestuvės, bet draugai priminė ir gražiai palinkėjo sulaukti aukso jubiliejaus, ligi kurio betruksta tik septynerių metų... Svečių buvo maž daug tiek pat, kiek ir metų nuo Zubinų vestuvių. Zubinai yra vieni iš pirmųjų DIRVOS skaitytojų, tai ir DIRVA jungiasi prie linkėjimų.

Lankykitės savo Klubą!

Amerikos Lietuvių Pilečių Klube penktadienio vakarais gausite skanių bulvinių blynų, šviežių žuvies, prie to visokių išsigėrimų. Klubo nariai prašomi dažniau prisiminti apie savo Klubą.

Dabar jau laikas nariams ir įsigyti naujas 1949 metų korteles. 6835 Superior ave.

OHIO KVOTA
AMERIKOS LIETUVIŲ
TARYBOS RINKLIAVAI

Amerikos Lietuvių Taryba yra nustačiusi kvotas, kiek iš kurios valstijos reikėtų surinkti aukų. Ohio numatyta \$4,000. Pasistenkime įvykdyti!

NUBAUDE PRESS
REDAKTORIUS

Cleveland Press, vietos dienraštis, kuris sensacijų ieškojimo visuomenės patraukimui peržengė laikraštines etikos ribas, tapo Cuyahoga Common Pleas teismo nubaustas.

Tas dienraštis, įsirašęs, kad Cleveland teisme yra lengva gauti divorsą tik užsimanus, paskyrė iš savo spaustuvės vieną darbininką gauti teisme divorsą nuo savo žmonos, įrodymui, kad ištikro divorsas lengva gauti. Ir tikrai, tas darbininkas, ir nenorėdamas su savo žmona skirtis, sufabrikavo daviniais teisme divorsą gavo.

Bet tas Press šposas pasiekė Clevelando ir Cuyahoga Advokatų Sąjungos ausis. Advokatų organizacija paskyrė advokatus užvesti bylą prieš tą dienraštį, apkaltino jo redaktorių teismo paniekimu, ir vyriausias redaktorius nubaustas \$500, kiti du po \$200, o tas darbininkas taip pat \$200. Teisėjas Samuel H. Silbert parodė savo prielankumą tam darbininkui, kuris nuo žmonos divorsą gavo, panaikindamas divorsą, kad tai porai būtų nereikėjo iš naujo apsig vesti.

LANKĖSI DIRVIETĖ

Ona Kizienė, Dirvos prenumeratorė iš Donora, Pa., viešėdama pas savo artimuosius Clevelande, šia proga apsilankė ir DIRVOS redakcijoje.

PAGERBES KJTATAUTES
STUDENTES

Šešiasdešimt penkios moterys studentės iš kitų kraštų, studijuojančios Clevelande, bus pagerbtos vakarienėje, kuri numatyta rengti Tarptautinį Vakarą, United Nations Savaitės metu. Tą vakariene rengia vasario 16 d. Women's City Club patalpose bendrai šie keturi klubai: Altrusa, Soroptomist, Zonta ir Quota International, pirmą kartą sutarę pasirodyti išvien.

Tą studenčių skaičių sudaro merginos-moterys iš dvidešimt keturių šalių, jos dėvės savo tautiškus kostiumus. Studentės yra iš Western Reserve Universiteto, Schaeffer ir Fenn Kolegių.

ATMETA OHIO TARNAUTOJŲ
STREIKO DRAUDIMĄ

Kartu su subruzdumu prieš Taft-Hartley darbo įstatymą šalyje, Ohio valstijos legislatorė, Demokratams laimėjus, pakelta reikalavimas atmeti ir Ohio valstijos įstatymą, kuris draudžia streikuoti bent kuriems šioje valstijoje valdiškų įstaigų tarnautojams ir mokytojams.

Vasario 8 d., Ohio legislatorė 71 balsu prieš 61 tas įstatymas nutartas atmeti. Ji turi dar atmeti valstijos senatas ir gubernatorių. Tačiau yra žinių, kad gub. Lausche pasiryžęs tą tarimą vetuoti.

DŽIOVOS MIRTYS
SUMAZĖJO

Gub. Lausche užgrynė Ohio valstijos 88 apskričių vedamą kovą su džiova. Pav., mirtys nuo džiovos valstijoje bendrai mažėjo šiaip: 1946 metais mirė 2,555; 1947 — 2,362, o 1948 metais — 2,064.

Ohio valstija neturi savo įstatytą džiovininkų ligoninių, statytą džiovininkams ligoninių, valstija tik skiria iš savo išdoto tam tikras sumas pinigų apskričių valdybų globoje esantiems džiovininkų namams.

Valstijoje betgi eina judėjimas už įstatymą valstijos ligoninių džiovininkams laikyti ir gydyti, dar didesnei pagalbai ta liga apsigirsiems.

TRAFIKE UZMUSTA 18

Nuo sausio 1 d. šymet Clevelando trafiko nelaimės užmūsta jau 18 asmenų. Pernai per tiek pat laiko, iki vasario 7 d., buvo 12.

Rengia Nepriklausomybės minėjimą didžiojo
Lietuvių salėje šeštad.
vasario 19

Šeštadienio vakare, vasario 19 d., vėl suskambės lietuviškas žodis ir lietuvių dainos, lietuvių salėje pirmą kartą po keleto metų.

Dėl visiems Clevelande žinomų priežasčių, jokio lietuviško parengimo didžiojoje lietuvių salėje neįvyko per apie 8 metus.

Dabar jau tas lietuvių erzinęs reiškinys pasibaigė ir lietuvių — kaip tai ir atitinka — pirmą lietuvių salėje vakarą turės iškilmingą Lietuvos nepriklausomybės 31 metų sukakties paminėjimą.

Šį didelį paminėjimą rengia tos vietos organizacijos, kurios, nors ir norėdamos bendrai su visais Clevelando lietuviais tą šventę minėti, nebuvo pakviestos prie kitų grupių rengimo.

Lietuvių salėje paminėjimą rengia: LVS 1 skyrius, SLA 14 kuopa, Dr. Vinco Kudirkos Pašalpinė Draugija, Lietuvių Moterų Ratelis, Dirvos Bendrovė ir BALFO 68 skyrius.

Visos to vakaro pelnas skiriamas į bendrą visą Amerikos lietuvių išdą — Amerikos Lietuvių Tarybai.

Vasario 19-os programą sudarys tik pora kalbėtojų, o likusi iškilmingo minėjimo dalis bus meniška, kurią išpildys vietos ir tremtinių meno grupės.

Programos pradžia bus 8 v. vakare. Įžanga į salę visiems nemokamai.

Namų ir Gėlių Paroda

Symet vėl rengiama didelė Namų ir Gėlių paroda, vadina Greater Cleveland Home and Flower Show. Paroda bus didelėje Cleveland Public Auditorium, tęsis nuo kovo 5 iki 12 d.

Milžiniška Public Auditorium bus nustatyta viskuo kas eina į namų statymą, baldų, įrengimų iš vidaus ir iš lauko. Bus išstatyta parodai gatavi namai su pilnu įrengimu, ir bus parodomos įvairi statybos medžiaga. Prie to, bus įrengta puošnūs gėlynai, kurie parodos lankytojams primins vasarą.

IMTYNĖS ARENOJE
Vasario 15

Buddy Rogers, nors per mustyne Jack Ganson vėl surengia didesnę imtynės didžiojoje Arenoje, antradienį, vasario 15 d.

Ganson turi suporavęs žymius imtynininkus Buddy Rogers su NWA čempionu Orville Brown, už National Wrestling Alliance Championato diržą, kurį Brown turi.

Kitos poros tose imtynėse bus: Don Evans su Don Eagle, Dr. Ed Meske ir Bobby Bruns, Frank Talaber su Antonio Leone, Ernie Piluso su Whitey Whittler. Vieta randasi 3737 Euclid Avenue, pradžia 8:30 val., tikietai po \$2.40 ir \$1.80 rezervuoti: kiti po \$1.20.

RKO KEITH'S 105TH
THEATRE

Šiame teatre matysit sekančias įdomias filmas:

Vas. 16 iki 21: "Snake Pit", su Olivia DeHavilland ir Mark Stevens vadovaujamose rolėse.

IESKO 3-4 KAMBARIŲ
BUTO

2 asmenų šeima be vaikų prašo pranešti tel. UT 1-6148

PARDUODAMI RAKANDAI:
gyvenamam kambariui (3 dalys) ir dviem miegiam kambariams. Be to, virtuvės pečius (6 vietų) ir kilimas (rug).

Kreiptis 1154 E. 74th St. Telef. EN 0978 (7)

K. S. KARPIUS
NOTARY PUBLIC

Turint reiką notarizuoti dokumentus kreipkitės į

6820 Superior Ave. ENdicott 4486

WAS WAR TO BREAK OUT IN THE
AUTUMN OF 1948?

(From NEWSLETTER from Behind the Iron Curtain)

FROM the contactman with Lithuanian Underground we received a copy of a secret order of the Politbureau, dated July 1948, transmitted by MGB officer Abakumov, originally in code, for execution by Department IV of the Northern Front Army. This execution was scheduled for November-December 1948, upon a signal from Abakumov. It concerns the Karelo-Finnish and Baltic republics.

We quote the essential counts of the order, omitting those dealing with technical details:

(a) Political prisoners under investigation or arrest are to be evacuated. Preparations for the evacuation must be completed by the end of August 1948. Families of persons accused of espionage, participation in the underground movement and contacts with foreign countries are to be included in the evacuation plan.

(c) Central MVD and MGB authorities in the aforesaid republics must, by the end of August 1948, provide complete statistical data regarding persons of the following categories:

-former professional soldiers, N. C. O.'s and officers, with families;
-former civil employees;
-former teachers and professors of all grades, with families;
-priests and members of religious

organizations;
-members of the free professions, lawyers, engineers, etc., with their families.

Political opinions and present occupation of these persons are to be specially indicated.

(e) MGB railroad reserve units are to be assigned for transportation duty and railway guard.

(g) Additional light armament is to be issued to the MGB units: automatic rifles 46, KHIM-1 grenade, thermic cartridges loaded with incendiary materials for the destruction of buildings, etc.

(h) The order of evacuation is: (1) Two areas simultaneously—the coastal and the Vilnius areas; directions: from the coastal area to Velikiye Luki, from Vilnius to Minsk. (2) The western area with Kaunas and the central area with Shiauliai, both simultaneously directed to Yaroslavl.

(i) Special orders pertaining to the authority to be exercised by the commanding officers of the MGB troops in the Baltic republics are effective on the date when this Executive Order is ordered executed.

(1) Persons detained since the date of effect of this order and charged with espionage, resistance to the authorities, spreading of rumors and verbal diversion or escape from the convoys are not subject to evacuation. They are subject to the competence of the commanding officers of the MGB in the place of the commission of their crime in accordance with the plenipotentiary authority in war zone, i.e.: they may be either executed or summarily released.

(2) MGB commanding officers are authorized to remove the civilian population, either by evacuation or annihilation, in the event of the presence of the special conditions: imperilment by hostile forces, mutiny, sabotage, etc., or in the interests of the security of the armed forces.

The division into evacuation areas is outlined even as regards the republics of Estonia and Latvia and the express statement added that all the points of the Executive Order are applicable to all the three republics. The rest of the order concerns foreign frontier areas, Finland and Scandinavia, which are situated in the zone of potential danger. The Order contains two more interesting items:

(1) Personnel of the mountain, diving and paratroop units of the MGB attached to the regular forces are to receive retraining in

topography and map reading.
(2) Territorial personnel able to use the local language are to be directed for 8-week political training to Kronstadt and Kalinin. On completion of this training they are to be attached to regular military units of the Northern Front.

Earlier information about the school at Kalinin gives to hand that from April to June 1948 mechanical transport, paratroop and junior officers of the MGB were trained there. They were taught the Finnish, Swedish and German languages and received historical, social and economic information on Finland, Sweden and Germany. About 10,000 trainees completed the course in June.

Since July 1948 considerable forces of MVD-MGB personnel have been concentrating around Baranowice in former Eastern Poland. Apparently Baranowice is to be the centre whence the MGB will descend, or have descended, on the Baltic countries.

Nori pagražinti savo namus? Šauk—

K. ŠTAUPAS

Namų Dekoravimas
musų specialybė.

Kambarių Popieravimas
Namų Maliavojimas

16908 Endora Road
Telefonas:

Kenmore 8794.
Cleveland, Ohio

Pinai padengta apdrauda
Utah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko

7526 Star Avenue
Cleveland 3, Ohio

I. J. SAMAS - JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave.
Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnę rinkinį Deimantų, Žiedų, Laikrodėlių ir visokių graždaikčių, už nupigintą kainą.

P. J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEFONAS: MAin 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Come in and meet your old friend
Bill Green, now tending bar

VIC'S OASIS

Wade Park at 71st Street
BEST FOOD IN TOWN

Air Conditioned
Good Service

Darom naujas
AUTÓ BATTERIES

Tiesiog iš Lietuvių dirbtuvės
Pigiau negu kitur
TAISO IR SENAS BATTERIES

Antanas Kirkilas ir Sunus
1019 Woodland Ave. Cleveland

LASNIK CAFE

Puiki, Moderniška Įrengta Lietuviška Užėiga
6824 SUPERIOR AVE.

(Salia Dirvos Redakcijos)
Užkvičiame Lietuvius iš kitų miestų sustoti pas mus.
Kastantas ir Ona Lesnikauskai — Savininkai

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVE.

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

JOE LUOBIKIS

DIRBA NAUJUS RAKANDUS

pagal užsakymą,
senus ir sulūžusius
perdirba ir atnaujina.

Turi 35 metų patirtimą!

3225 E. 140th STREET

Tel. SK. 6861. (6)

Venetian Blinds

Norit pagražinti savo namų langus naujais
VENETIAN BLINDS
ir WINDOW SHADES?

Šaukite:

J. PEČIULIS

Telefonas: IV 3348

19206 Kildeer Ave.

Cleveland, Ohio

BRAKE
SERVICE

WHEEL ALIGNING
ON ALL CARS
By Experts Who Really Know How!
TIME PAYMENTS

YEAGER

BAYBESTOS
6615 CARNegie AVE.
Phone ENdicott 9182
SPECIALISTS SINCE 1930

Pinai padengta apdrauda
Utah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko

7526 Star Avenue
Cleveland 3, Ohio

I. J. SAMAS - JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave.
Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnę rinkinį Deimantų, Žiedų, Laikrodėlių ir visokių graždaikčių, už nupigintą kainą.

P. J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEFONAS: MAin 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Come in and meet your old friend
Bill Green, now tending bar

VIC'S OASIS

Wade Park at 71st Street
BEST FOOD IN TOWN

Air Conditioned
Good Service

Darom naujas
AUTÓ BATTERIES

Tiesiog iš Lietuvių dirbtuvės
Pigiau negu kitur
TAISO IR SENAS BATTERIES

Antanas Kirkilas ir Sunus
1019 Woodland Ave. Cleveland

LASNIK CAFE

Puiki, Moderniška Įrengta Lietuviška Užėiga
6824 SUPERIOR AVE.

(Salia Dirvos Redakcijos)
Užkvičiame Lietuvius iš kitų miestų sustoti pas mus.
Kastantas ir Ona Lesnikauskai — Savininkai